

LÄNSSTYRELSEN
BLEKINGE LÄN

SKÖTSELPLAN

2016-06-30

1 (38)

Dnr 511-2308-2016
Obj nr 10-02-109

Beslutsbilaga 3

Uppdatering av
Skötselplan för naturreservatet
Albertas myr

Olofströms kommun

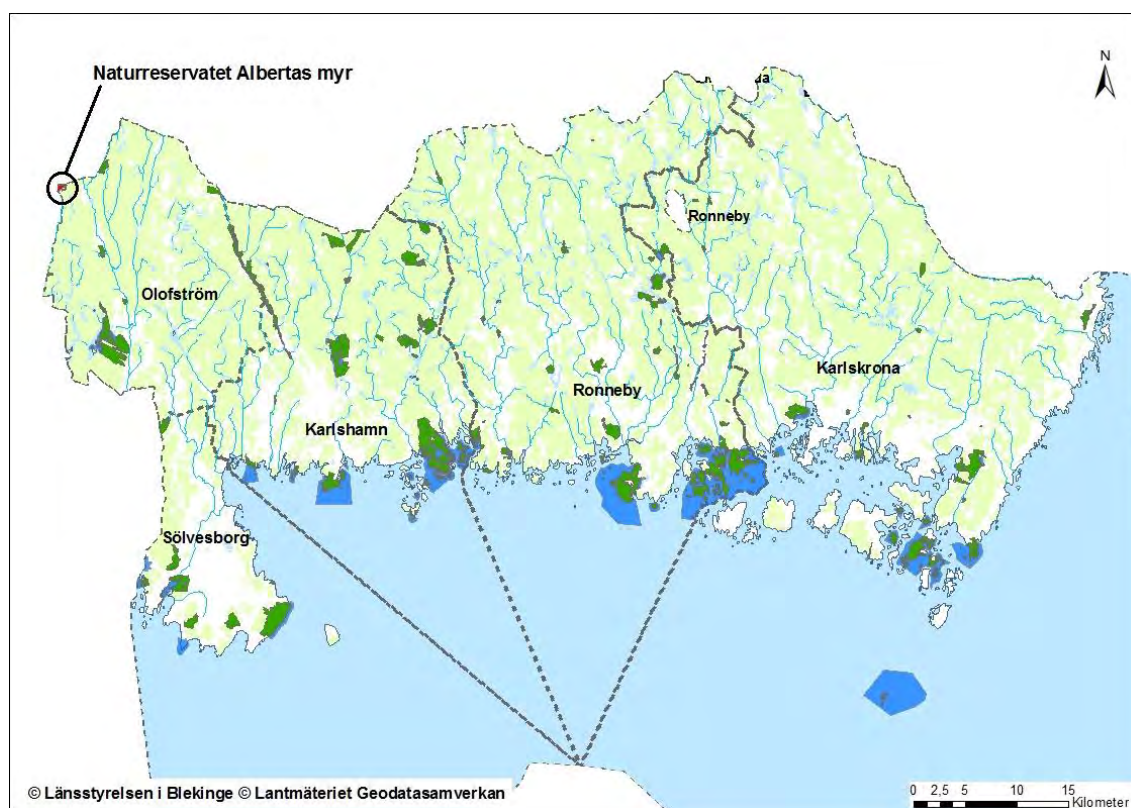
Postadress
SE-371 86 KARLSKRONA

Besöksadress
Skeppsbrokajen 4

Telefon/Telefax
010-22 40 000
010-22 40 223

E-post/webbplats:
blekinge@lansstyrelsen.se
www.lansstyrelsen.se/blekinge

Org.nr
202100-2320

Figur 1. Naturreservatet Albertas myrs läge i Blekinge län. Mörkgrönt markerade områden är länets naturreservat på land och mörkblå områden vatten.

Titel: Skötselplan för naturreservatet Albertas myr, Olofströms kommun
 Utgiven av: Länsstyrelsen i Blekinge län
 Planförfattare: Elisabet Wallsten
 Beställningsadress: Länsstyrelsen i Blekinge län
 371 86 Karlskrona
 Tfn: 010-2240000
blekinge@lansstyrelsen.se
www.lansstyrelsen.se/blekinge
 Copyright: Länsstyrelsen i Blekinge län.
 Innehållet i detta dokument får gärna citeras eller refereras med uppgivande av källa.
 Foton: Elisabet Wallsten,, om inget annat anges
 Övre omslagsbild: Albertas myr. Juni 2015.
 Nedre omslagsbild: Hagmarken vid gården. Foto: Ingegerd Erlandsson, september 2014.

Innehållsförteckning

1. SYFTET MED NATURRESERVATET	5
2. BESKRIVNING AV OMRÅDET	6
2.1 ADMINISTRATIVA DATA.....	7
2.2 NATURFÖRHÅLLANDEN	9
2.2.1 Topografi, geologi och hydrologi	9
2.2.2 Översiktlig vegetationsbeskrivning	10
2.2.3 Djurliv13	
2.3 HISTORISK SAMT NUVARANDE MARK- OCH VATTENANVÄNDNING	14
2.3.1 Det historiska landskapet	14
2.3.2 Nuvarande markanvändning	17
2.4 KÄLLFÖRTECKNING	19
3 PLANERAD MARKANVÄNDNING OCH SKÖTSEL	21
3.1 GENERELLA RIKTLINJER.....	21
3.2 INDELNING I SKÖTSELOMRÅDEN	22
3.3 MÅL OCH ÅTGÄRDER FÖR SKÖTSELOMRÅDEN	22
3.3.1 Skötselområde 1: Öppen och trädbevuxen myrmark med viss skötsel	22
3.3.2 Skötselområde 2: Ädellövskog med begränsad skötsel	24
3.3.3 Skötselområde 3: Fastmarksbarrskog med begränsad skötsel	26
3.3.4 Skötselområde 4: Dikad myrmark och granplanteringar, restaurering	27
3.3.5 Skötselområde 5: Betesmark	28
3.3.6 Skötselområde 6: Hävdad före detta torpinäga	30
3.3.7 Skötselområde 7: Sjö	32
3.3.8 Skötselområde 8: Parkering	32
3.4 FRILUFTSLIV OCH TURISM	33
3.4.1 Anordningar för friluftslivet.....	33
4 UTMÄRKNING AV RESERVATSGRÄNS.....	34
5 BRÄNDER OCH BRANDBEKÄMPNING	34
6 JAKT OCH FISKE	35
7 TILLSYN, DOKUMENTATION OCH UPPFÖLJNING	35
7.1 TILLSYN ÖVER FÖRESKRIFTER.....	35
7.2 UPPFÖLJNING AV BEVARANDEMÅL	36
7.3 DOKUMENTATION AV SKÖTSELÅTGÄRDER	36
8 KOSTNADER OCH FINANSIERING	36
9 SAMMANFATTNING OCH PRIORITERING AV PLANERADE SKÖTSELÅTGÄRDER	37

BILAGOR

Karta 1: Översiktskarta

Karta 2: Gränser, mm

Karta 3: Topografi, jordarter och vatten

Karta 4: Ortofoto år 1947

Karta 5: Naturtyper

Karta 6a: Markanvändning vid enskifte år 1827

Karta 6b: Häradskartan år 1916

Karta 7: Skötselområden och friluftsanordningar, uppdaterad 2016

Förord

Skötselplanen är ett praktiskt handlingsprogram för syftet och skötseln i ett naturreservat. Skötselplanens inriktning bestäms av syftet med reservatet och de föreskrifter som meddelats i beslutet.

Naturreservatet Albertas myr bildades 12 december 2015. Fastigheterna Rönhult 1:5 och 1:14 hade då varit sommarboende sedan 1970-talet och betet var utarrenderat. I samband med att fastigheterna såldes våren 2016 och gården blev permanentboende, med målsättningen att brukas i egen regi, uppdagades att några föreskrifter behövde uppdateras samt utformningen av delar av skötselområde 5 och 8 i skötselplanen ändras, för att göra detta möjligt. Ett beslut om ändring av delar av naturreservatets föreskrifter samt uppdatering av skötselplanen rörande skötselområde 5 och 8 samt kapitel 3.4 "Fritidsliv och turism" togs därför 2016-06-30. Skötselplanens uppdatering sammanfogades med de ursprungliga delarna av skötselplanen eftersom dessa i övrigt fortfarande var aktuella och för att bibehålla skötselplanen som ett samlat dokument.

1. Syftet med naturreservatet

Syftet med naturreservatet är att bevara, vårda och bitvis återställa en i huvudsak intakt, svagt sluttande myr med betydande översilning, som ingår i den nationella myrskydds-planen. Syftet är också att bevara, vidareutveckla, vårda och bitvis återställa biologisk mångfald och värdefulla naturmiljöer, som öppna och trädbärande myrar, lövsumpskogar, bok- och ekdominerade ädellövskogar, naturskogsartade talldominerade blandskogar samt öppna och trädklädda betesmarker. Naturreservatets prioriterade naturmiljöer och Natura 2000-naturtyper ska bevaras i gynnsamt tillstånd. Området ska hysa gynnsamma strukturer, funktioner och livsmiljöer för prioriterade och andra skyddsvärda arter knutna till såväl naturliga myrmarker som till naturskogsartade lövsump-, ädellöv- och tallskogar samt till öppna och trädbärande beteshävdade gräsmarker. Syftet är också att naturreservatet, inom ramen för bevarandet av biologisk mångfald och naturmiljöer, ska vara tillgängligt och besöksvärt för allmänheten samt inbjuda till rika natur- och kulturmiljöupplevelser.

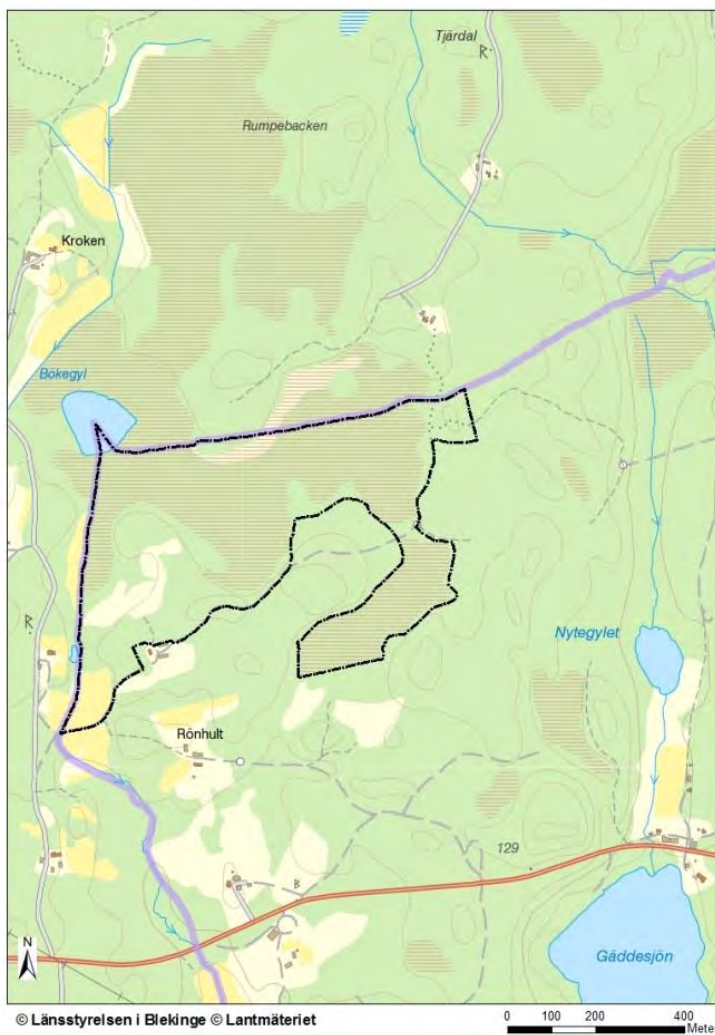
Syftet ska uppnås genom att myrmarkernas i huvudsak intakta hydrologi bevaras och till viss del återställs genom att vissa diken läggs igen. Trädsiktets slutenhet på myrmarkerna hålls på en för naturvärdena lämplig nivå. Myrmarkerna och ädellövskogarna utvecklas fria från gran och främmande trädslag. Områden med planterad gran avvecklas och ställs om till lövsump-, ädellöv- eller tallskog. I övrigt utvecklas skogarna främst genom intern dynamik. Gran tillåts dock inte ta över på tallens bekostnad. De öppna och trädbärande gräsmarkerna hävdas genom naturvårdsinriktad betesdrift, som vid behov kan kompletteras eller ersättas med slåtterhävd. Riktade åtgärder kan behövas i naturreservatets marker. Exempel på detta är röjningar vid värdefulla träd och buskar, gallringar för att skapa grova träd och flerskiktade skogar, samt röjning av igenväxningsvegetation på myrmarker, i fastmarkstallbestånd, ädellövsbestånd, i öppna hävdpräglade marker samt vid forn- och kulturlämningar. Åtgärder vidtas även för att underlätta allmänhetens möjligheter att besöka naturreservatet samt för att informera om områdets naturvärden och kulturpräglade landskap. Åtgärder i området får inte missgynna de höga naturvärden och prioriterade bevarandevärden som redan finns i naturreservatet.

Figur 2. Myren i sydost. Augusti 2015.

2. Beskrivning av området

Albertas myr är ett 34 ha stort naturreservat gränsande mot Skåne i Blekinges nordvästra delar (se Karta 1 "Översiktskarta"). Naturreservatet har fått sitt namn efter Albert Persson, som ägde fastigheten Rönhult 1:5 under stora delar av 1900-talet. Albertas myr utgör en del av det större myrkomplexet Bökemyr, som även sträcker sig in i Skåne (se Fig 3 nedan och Karta 2 "Gränser, mm"). På Skånesidan är merparten av myren skadad av äldre dikningar, medan myren på Blekingesidan endast är dikad i liten omfattning. Albertas myr ingår i den nationella myrskyddsplanen. Myren påverkas till stor del av översilande grundvatten, vilket är en ovanlig myrtyp i Blekinge. De norra delarna är talldominerade, medan myren mot söder bitvis övergår i en lövsumpskog. Utöver myrmarkerna ingår även bok- och talldominerade fastmarksskogar, beteshävdade gräsmarker, den ohävdade före detta torpinägan Persamartins samt Blekingedelen av sjön Bökegyl i naturreservatet. Persamartins torp är en registrerad fornlämning (RAÄ-nr Kyrkhult 368). Det finns även andra spår och lämningar från äldre tiders markanvändning i området, till exempel lämningar från huvudgårdens läge vid enskiftet år 1827, äldre väg- och stigsystem samt ett par mindre före detta husbehovstäkter i kanten av torvmossen.

Figur 3. Naturreservatet är markerat med svart linje. Länsgräns lila linje.

2.1 Administrativa data

Tabell 1. Administrativa data

Objektnamn	Albertas myr
Objektnummer	10-02-109
Skyddsform	Naturreservat
Beslutsdatum	2015-12-17
Natura 2000-objektkod	---
Koordinat centralpunkt	x: 464179 y: 6250520 (SWEREF 99 TM)
Kartor	<i>Topografiska kartan:</i> Tingsryd 4E SV <i>Ekonomiska kartan:</i> 4E 0c Hunshult (044 02)
Totalareal (ha)	34 ha
Landareal (ha)	33,9 ha
Vattenareal (ha)	0,1 ha
Naturvårdsförvaltare	Länsstyrelsen Blekinge
Kommun	Olofström
Lägesbeskrivning	Ca 1,5 mil NV om kyrkan i Olofström, ca 500 meter norr om väg 15 mellan Vilshult och Lönsboda
Sakägare	Markägare, nyttjanderättshavare bete, jakträttsinnehavare, samfällighetsdelägare
Fastigheter	Del av Rönkhult 1:5, Rönkhult 1:14 och Rönkhult S:1
Servitut	---
Samfälligheter	Väg (Rönkhult S:1), avloppsdiken (från enskiftet år 1827)
Nyttjanderätter	Bete, jakt
Naturtyper	Areal (ha)
<i>Skogs- och myrmark</i> Natura 2000	<i>Totalt 27,6 ha, varav:</i> Taiga (utveckling mot 9010)* ¹ , 2,0 ha Lövsumpskog (9080)*, 1,4 ha Näringsfattig bokskog (utveckling mot 9110), 1,2 ha Skogsbevuxen myr (91D0)*, 19,1 ha
Övriga	Blandskog, 0,7 ha Granplantering, 3,2 ha
<i>Naturliga fodermarker</i> Natura 2000	<i>Totalt 3,4 ha, varav:</i> Silikatgräsmarker (6270)*, 1,4 ha Trädklädda betesmarker (utveckling mot 9070), 2,0 ha
Övriga fodermarker	<i>Totalt 2,7 ha, varav:</i> Öppen kultiverad betesmark, 1,8 ha Trädbärande kultiverad betesmark, 0,9 ha
<i>Sötvatten</i> Natura 2000	<i>Totalt 0,12 ha, varav:</i> Myrsjö (dystrof sjö) (3160), 0,12 ha
Övriga	<i>Totalt 0,03 ha, varav:</i> Övrig mark, parkering, 300 m ²
Arter	Se Tabell 2
Prioriterade bevarandevärden:	
Naturmiljöer/Markslag	Myrmark, tall-, sumplöv- och ädellövskogar, ålderdomligt odlingslandskap
Naturtyper	Öppen och skogsbevuxen myr, lövsumpskogar, näringsfattig bokskog, silikatgräsmarker och trädklädda betesmarker.

¹ *Prioriterade naturtyper enligt EU:s art- och habitatdirektiv

Strukturer och funktioner	Skoglig kontinuitet med varierad åldersstruktur och gamla träd, en representativ sammansättning av för regionen naturligt förekommande trädslag, grova träd, senvuxna träd, stående och liggande död ved i olika nedbrytningsstadier, död ved i våta/fuktiga skogsmiljöer, socklar i sumpmarker, naturlig hydrologi, stabilt eller tillväxande torvtäcke på torvmarker, brynmiljöer med blommande och bärande träd och buskar, betespåverkan i öppna och trädbärande hagmarker, källmiljö, stenmurar, odlingsrösen och stengrunder.
Arter	Korallrot, vanlig backmåra
Geovetenskap	Myrmarker (i huvudsak hydrologiskt intakta)
Kulturmiljöer	Ålderdomligt kulturlandskap med spår från äldre tiders brukande och boende i form av bland annat stenmurar, odlingsrösen, vägar och lämningsrester från tidigare gårds- och torpbebyggelse.
Friluftsliv	Naturupplevelse, vandringsmöjligheter, kulturhistoria, landskapsbild
Övrigt	---

Tabell 2. Rödlistade, EU-listade och signalarter som rapporterats från reservatsområdet under senare år (Rödlistekategorier: CR = akut hotad, EN = starkt hotad, VU = sårbar, NT = nära hotad). Signalarter är indikatorarter som är användbara för att lokalisera och urskilja skogar med höga naturvärden.

Art	Nationell rödlista	EU's fågeldir	EU's Habitatdir	Signalart
Svampar				
Blomkålssvamp (<i>Sparassis crispa</i>)				X
Lavar				
Liten sönderfallslav (<i>Bactrospora corticola</i>)	NT			
Rostfläck (<i>Arthonia vinosa</i>)				X
Mossor				
Krusig ulota / Krushättemossa (<i>Ulota crispa</i>)				X
Västlig hakmossa (<i>Rhytidiadelphus loreus</i>)				X
Kärlväxter				
Missne (<i>Calla palustris</i>)				X
Korallrot (<i>Corallorhiza trifida</i>)				X
Tibast (<i>Daphne mezereum</i>)				X
Vanlig backmåra (<i>Galium suecicum</i> var. <i>Suecicum</i>)	NT			
Fåglar				
Duvhök (<i>Accipiter gentilis</i>)	NT			
Tjäder (<i>Tetrao urogallus</i>)		X		
Trana (<i>Grus grus</i>)		X		

2.2 Naturförhållanden

2.2.1 Topografi, geologi och hydrologi

Höjdskillnaderna inom naturreservatet Albertas myr är måttliga och området ligger på nivåer från knappt 135 till drygt 140 meter över havet. Berggrunden består av näringsfattig granitisk ortognejs (1,8-1,7 miljarder år gammal), som överlagras av torv och morän (se Karta 3 ”Topografi, jordarter och vatten”).

Albertas myr ingår i det större myrkomplexet Bökemyr, som sträcker sig över gränsen mellan Blekinge och Skåne. Myrmarkerna utgörs av myrtyperna svagt välvd mosse/plan mosse, topogent kärr och soligent kärr. Den i huvudsak hydrologiskt intakta delen av myren på Blekingesidan är svagt sluttande och till betydande del påverkad av översilande grundvatten, som rinner mot N-NV. Från sjön Bökegyl i naturreservatets nordvästra hörn rinner ett dikat vattendrag söderut i naturreservatets västra gräns, som även sammanfaller med länsgränsen. Länsgränsen i norr markeras också bitvis av ett grunt dike, liksom fastighetsgränsen på myren i söder. I gränsen mellan myren och gårdens betesmarker i naturreservatets västra delar löper ett djupare dike i en båge från en liten sumpskog till länsgränsdiket i väster. Några mindre, grundare diken finns på myren, liksom i betesmarkerna. Vid torplämningen Persamartins i nordost finns en källa i en slänt. Vattnet från den rinner vidare i ett i huvudsak naturligt bäcksystem i fastighetens östra delar.

Figur 4. Bäck. Augusti 2015.

Figur 5. Dike i fastighetsgräns i söder. Augusti 2015.

Figur 6. Djupt dike. Augusti 2014.

2.2.2 Översiktlig vegetationsbeskrivning

Naturreseptet Albertas myr karaktäriseras av myrmarker med kringliggande fastmarksområden. Myrmarkerna har under 1900-talet gått från att vara i det närmaste helt öppna (se Karta 4 "Ortofoto år 1947") till att idag vara mer eller mindre tätt skogsbevuxna. Flera våtmarkstyper förekommer inom området – tallmosse, öppna laggkärr, kärrartad mosse samt sumpskogar med al, björk, vide och tall. Myren är till betydande del översilad, vilket är en ovanlig myrtyp i Blekinge. Översilningen ger myren en förhållandevis stor artrikedom av kärlväxter, mossor och svampar. Tydligast är detta i myrens skogsklädda sydöstra del, som utgörs av naturtyperna *lövsumpskog* (9080) och *trädbevuxen myr* (91D0) (se Karta 5 "Naturtyper"). Kärlväxtfloran innehåller bland annat kallgräs och korallrot (signalart, fridlyst), båda i riklig mängd, samt missne (signalart) och spindelblomster (fridlyst). Ett flertal starrarter har noterats i sumpskogarna, bland annat nålstarr, som indikerar något rikare förhållanden, samt taggstarr och sumpstarr. Mot norr och nordväst övergår myrmarkerna i en mer utpräglad tallmosse med tydlig lagg (*trädbevuxen myr*, 91D0). I fältskiktet finns bland annat hjortron, tranbär, odon, tuvull, ängsull, kråklöver, rundsileshår och stjärnstarr. Myrmarkernas mossflora är inte närmare undersökt, men en art som noterats är vattenkrokmossa, som även den indikerar lite rikare förhållanden. Mer djupgående svampinventeringar har inte heller gjorts i området, men några svampar som påträffats är rosenhätta, mossnavling (få fynd i länet), skålsvampen *Coprotus glaucellus* samt kärnsvampen *Sordaria alcina*. De två sistnämnda har hittats på älgspillning på myren.

Figur 7. Sumpskog i söder. Augusti 2015.

Figur 8. Albertas myr sedd från Majholmen i norr. September 2014.

Längst upp i nordväst gränsar myren till den lilla myrsjön (*dystrofsjö*, 3160) Bökegyl. Merparten av sjön ligger på Skånesidan, medan Blekinge har en liten ”tårtbit” som ingår i naturreservatet. I sjön växer bland annat vit näckros och i sjökanten finns arter som vattenklöver, trådstarr och flaskstarr.

Figur 9. Bökegyl. September 2014. Foto: Ingegerd Erlandsson.

Myrmarkerna kantas av skog, främst äldre och till viss del flerskiktad tall-granskog (med karaktär av *taiga*, 9010*) och bokdominerad ädellövskog (utveckling mot *näringsfattig bokskog*, 9110) med inslag av ek, björk och asp (även grov). I busk- och fålt-skikt finns bland annat rönn, blåbär, lingon, ljung och harsyra. I barrblandskogen i öster har signalarten blomkålssvamp noterats vid foten av en grov tall. Blomkålssvamp indikerar skyddsvärda tallbestånd med höga naturvärden (Nitare, 2000). Arten är främst knuten till gamla skogar, oftast tallnaturskogar och olika restbiotoper där det förekommer biologiskt gamla träd. Träden är oftast mycket gamla, gärna 150-200 år eller äldre.

Figur 10. Blandbarrskog på fastmark. September 2014. Foto: Ingegerd Erlandsson

Figur 11. Blomkålssvamp vid tall. Sept 2014. Foto: Ingegerd Erlandsson

Yngre, planterad gran står vid det djupa, bågformade diket i väster och på ett par intilliggande mindre, före detta torvtäktsytor mellan myren och gårdens betesmarker, samt i några små partier längs vägen. Diket börjar i en liten björksumpskog. Vid gränsen mot Skåne i norr sticker en fastmarksholme, Majholmen, upp ur myren. Den var vid mitten av 1900-talet en i huvudsak öppen betesholme (se Karta 4 "Ortofoto år 1947"), men håller nu på att växa igen med björk och gran. I fältskiktet är gräsinslaget fortfarande påtagligt. Bland svamparna utmärker sig bland annat röd flugsvamp under hösten. Det är överlag ont om död ved i naturreservatets skogar. I delar av granplanteringarna och bokskogen i väster finns en del klenare avverkningsrester av gran.

Figur 12. Majholmen. September 2014.
Foto: Ingegerd Erlandsson.

Figur 13. Granplanteringen vid diket. Augusti 2014.

Vid gården i väster ligger öppna och trädbärande hagmarker som betas av nötkreatur. Delar av markerna utgörs av artrika *silikatgräsmarker* (6270) med hävdgynnade arter som knägräs, stagg, hirsstarr, pillerstarr, liten blåklocka, svartkämpar och den rödlistade arten vanlig backmåra (NT). Här finns stenmurar, odlingsrösen och byggnadsrester från gårdens tidigare placering (se Karta 6a "Markanvändning vid enskifte år 1827"). De västligaste delarna av den öppna hagmarken utgörs av artfattigare, dikade myrmarker.

I trädklädda delar av hagmarkerna (utveckling mot *trädklädda betesmarker*, 9070) dominerar bok, ek och björk, med inslag av bland annat asp och apel. På ek och bok i hagmarkerna och intilliggande skogsmarker har skägglav, kort skägglav, gammelgranslav, liten sönderfallslav (NT), bårdlav och rostfläck noterats, liksom mossorna krusig ulota och västlig hakmossa. De tre sistnämnda är i olika grad signalarter för träd- och skogsmiljöer med långvarigt stabila förhållanden och fuktigt mikroklimat.

Figur 14. Hagmarken vid gården. Augusti 2015.

I nordost finns lämningarna efter ett före detta torp, Persamartins, med kvarstående torpväxter som syren, tibast, vintergröna, akleja, parksmultron och skogslök. Det stenmursomgärdade området röjdes fram under 2000-talets första årtionde, men hävdas inte och håller åter på att växa igen. Det fortfarande relativt glesa träd- och buskskiktet karaktäriseras av grov ek, bok, asp och björk, hasselbuketter, aplar, rönn och olvon, samt en del yngre björk, asp, al och lönn. Det står även enstaka granar i området. I fältskiktet finns kvarstående hävdgynnade arter som pillerstarr, liten blåklocka, gökärt, smultron och blodrot. Där växer även en del mjöke och örnbräken. Direkt norr om torplämningen, på Skånesidan, står några grova bokar på marker som sannolikt har lång bokkontinuitet. Området kallades under 1700-talet för "Boke hall"/"Bokhallen". En gammal färdväg leder norrut förbi torpet in i Skåne där vägen även är uppbyggd och stensatt en kortare sträcka längs myren.

Figur 15. Den före detta torpinägan Persamartins. Juni 2015.

2.2.3 Djurliv

En karaktärsart för Albertas myr är tjäder (fågeldirektivsart). Den indikerar vanligen skogliga naturvärden. Där det finns tjäder kan man också förvänta sig att finna andra sällsynta och hotade arter, av till exempel insekter, mossor, lavar och andra fåglar. Tjädern trivs i barr- och blandskogar, där viktiga biotopinslag är äldre tallbestånd, bärris och våtmarker. Fragmentering av skogslandskapet och stora arealer monokulturer hotar arten. Andra fågelarter som noterats vid Albertas myr är trana (fågeldirektivsart), som är knuten till olika typer av våtmarker, och duvhök (NT). Bland däggdjuren finns bland annat älg och vildsvin.

Insektsfaunan är inte närmare undersökt i området, men två skalbaggar som har noterats på myren är nyckelpigsarten *Scymnus nigrinus* och bladbaggen *Neocrepidodera brevicollis*. Vid Bökegyl har nio trollsländor (varav ett par flicksländor) påträffats vid en inventering år 2011, samtliga mer eller mindre vanliga. Under höstmånaderna är älgflugor (älgloss) ett påtagligt inslag vid Albertas myr.

Figur 16. Älgfluga. Oktober 2015. Foto: Ingegerd Erlandsson.

2.3 Historisk samt nuvarande mark- och vattenanvändning

2.3.1 Det historiska landskapet

Hur länge markerna här uppe kring myren varit bebodda är okänt. Vid sjön Bökegyl i nordväst påträffades år 1955 en stockbåt, enligt uppgift i fornlämningsregistret (RAÄ-nr Örkened 5:1).

De äldsta skriftliga beläggen för byn Rönkhult (Rönnsholdt) är från 1612, enligt uppgift från Namnarkivet i Uppsala. Sannolikt är det rönn eller rönne (=bestånd av rönnar) som ingår i namnet. Efterleden -hult betyder 'skog' eller 'trädbestånd'.

Historiska kartor från området ger en hel del information om växtlighet och annat från slutet av 1600-talet och framåt. På en geometrisk karta från år 1696 över byn Hunshult i Skåne (se Fig 17) finns sjön och delar av myren inritade, benämnda "bööcke höölet" och "Bööcke Mÿr", vilket indikerar bokskog i närområdet. Enligt beskrivning på kartan fanns blandskog med bok, ek och furu (mogen timmertall) på ett relativt stort område nordväst om sjön.

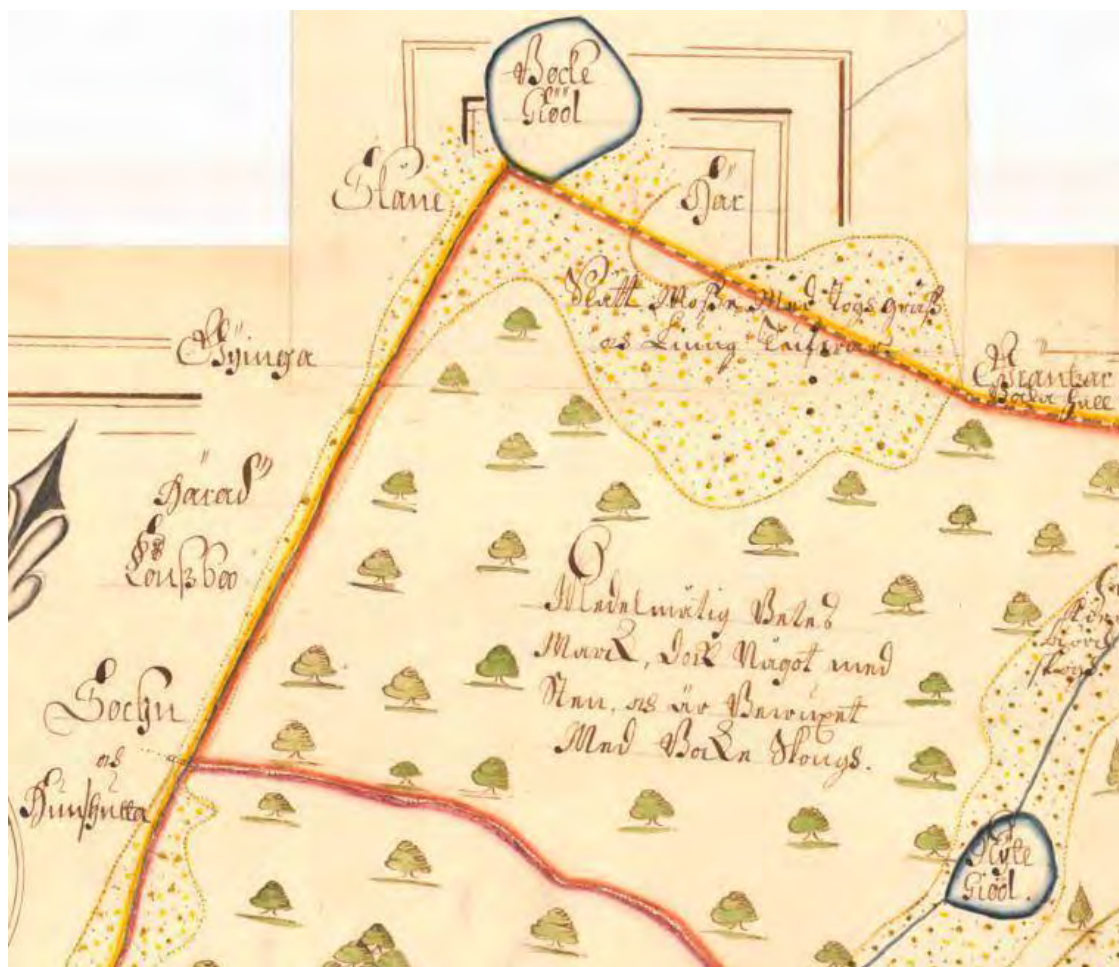
Figur 17. Hunshults marker gränsande till Albertas myr år 1696. Bökegyl i mitten av kartbilden.

En geometrisk karta över Skålmershult och Rönkhult från år 1709 (se Fig 19) visar den blekingska delen av myren (nuvarande Albertas myr) med den beskrivande texten "Slätt Mosse Med Toghgräs och Liung Tufwor". "Slätt" kan betyda plan/flack yta, men användes vid denna tid ibland även för att beskriva "dålig" mark. "Toghgräs" (tåggräs) återfinns ibland i äldre litteratur och bör vara ett samlingsnamn på arter inom växtsläktet tåg (dialektalt namn "sävje"). Söder om myren finns ganska glest inritade lövträdssymboler och texten "Medelmåtig Betes Mark, dock Något med Sten, och är Bewuxet Med Boke Skough", vilket indikerar att området var ett utmarksbete med halvöppen bokskog. Ett fastmarksområde öster om myren, omedelbart norr om länsgränsen på Skånesidan, kallades "Boke hall". Namnet indikerar att där fanns bokträd på bergbunden mark. Idag finns där några äldre, grova bokar, som en kvarstående spillra av de stora bokskogar som verkar ha funnits i området kring Bökemyr för ett par hundra år sedan. Enligt kartan finns ingen bebyggelse kring Albertas myr vid denna tid, utan enbart kring bykärnan i Rönkhults östra delar.

Figur 18. Grov bok vid "Boke hall", på Skånesidan, gränsande mot naturreservatet Albertas myr i Blekinge. September 2014. Foto: Ingegerd Erlandsson

Figur 19. Del av en geometrisk karta över Skälmershult och Rönkhult år 1709. Naturreservatet omfattar myrmarken samt delar av skogsmarkerna och sjön i kartbildens övre del. Det röda strecket i kartbildens nedre del är en väg som hade ungefär samma sträckning som väg 15 har idag.

Vid en gränsbestämning över byn Ulfshult i Skåne år 1747 benämns myren "Bökemyr" och sjön "Böke Gyhl". Fastmarksholmens (nuvarande Majholmen) förlängning norrut in i Skåne kallas "Norra Bök Öhn" och beskrivs vara "Bewäxt med Böke Skog". Motsvarande del söder om nuvarande Albertas myr benämndes "Södra Bök Öhn". Området med dagens äldre bokar på Skånesidan, gränsande mot naturreservatet i nordost, kallades "Bokhallen". Strax öster om detta område låg ytterligare ett fastmarksområde mellan myrmarker, "Biörn Öhn", som var bevuxen med bok- och furuskog.

Enligt kyrkoherden Jöran Johan Öllers sockenbeskrivning över Jämshögs socken från år 1800 hade Rönkhults by då "stora, mogna och tillräckeliga Timmer-skogar" och, liksom flertalet byar i socknen, "skäligen god Boke- och någon Ekeskog".

År 1827 genomfördes ett enskifte i Rönkhults by. Skifteshandlingarna ger viss information om markslag och markanvändning vid denna tid (se Karta 6a "Markanvändning vid enskifte år 1827"). Albertas myr benämndes även här "Bökemyr", omväxlande med "Bokemyr", och låg på byns utmarker, kallade "Wästra Mark". Myrmarkerna i söder kallades "Hättemossen" och låg delvis inom en slättermarkshägnad, "Slättemossehe-

jan². Fastmarksholmen i norr, nuvarande Majholmen, benämndes ”Bokehejan” och var också inhägnad slåttermark. I väster låg ”Sven Pehrssons Vång” med gård och tillhörande åker- och ängsmarker. Gården låg i de nuvarande betesmarkerna, ca 100 meter norr om dagens gårdsbebyggelse. Bonden Sven Pehrsson kunde bo kvar på sin gamla tomt efter skiftet. I naturreservatets sydvästra del låg en bit av grannen ”Sven Jönssons Vång”. Vångarna och ”hejorna” var inhägnade för att hålla betesdjuren borta från åker och ängsmarker. En bit av en vällagd stenmur finns fortfarande kvar i gränsen mellan ”Sven Pehrssons Vång” och ”Wästra Mark” i den nuvarande hagmarken. I beskrivningarna av utmarkerna nämns steniga, stenbundna och ljungbundna marker liksom sidlända marker, kärr och mossar. Nutida markvägar har i stora drag fortfarande samma sträckning som år 1827, liksom bäcksystemet i öster. Norr om länsgränsen låg ”Trompetare Bostället Ulfshults” ut- och inägor.

Figur 20. Gamla gårdsplatsen med f.d. husgrund i förgrunden. Stenmuren mellan ”Sven Pehrssons Vång” och utmarken ”Wästra Mark” i bakgrunden. Nuvarande gården skymtar bakom träden. Fotograferat mot söder. Augusti 2015.

Generalstabskartan från år 1869 visar en generaliserad markslagsfördelningen med myrmarker och barrskog emellan. Gården låg fortfarande på samma plats som år 1827. Enligt boken ”Gods & Gårdar” uppfördes nuvarande gårdsbebyggelse på 1880-talet. På Generalstabskartan finns det även byggnadssymboler i naturreservatets östra delar. Persamartins torp (RAÄ-nr Kyrkhult 368) låg i naturreservatets nordöstra del mellan åren 1828 och 1943, enligt uppgifter från Yngve Svensson, Kyrkhults hembygdsförening. På 1910-talet avstyckades det från Rönkhult 1:5 till en egen fastighet, Rönkhult 1:14. Idag finns byggnadsgrunder, stenmurar, odlingsrösen, vidkroniga träd, fruktträd och andra kulturväxter kvar i området som påminnelse av det forna torpet. På Majholmen i norr (benämnd Bokehejan vid enskiftet 1827) har det också legat ett torp, Majatorpet. Enligt Yngve Svensson fanns det ingen väg till detta torp från Blekingesidan, utan man fick antingen gå över myren söderifrån eller komma dit över fastmarken från Skånehållet i norr. Majatorpet var bebott mellan åren 1859 och 1912. På Skånesidan finns också torp-

² Heja/Heija – inhägnad, vilken dels slogs, dels nyttjades till betshage (Öller, 1800).

lämningar i anslutning till myren, liksom lämningar efter bland annat tjärdalar och beckgrytor.

Figur 21. Lämningar efter Persamartins torp. September 2014.

Myren har fått namnet ”Albertas myr” efter Albert Persson, som bodde på gården under 1920-1970-talet, enligt systersonen och nästkommande fastighetsägare Sven-Erik Magnusson. Häradskartan från år 1916 visar en glest barrträdsbevuxen myr (se Karta 6b ”Häradskartan år 1916”). Sven-Erik Magnusson har berättat att fastigheten var nästan helt avskogad när hans släktingar köpte den år 1919. Enligt Häradskartan bredde myren ut sig mer mot betesmarken i väster än idag, och dagens djupa, avvattnande dike fanns inte än. Den nuvarande betesmarken brukades fortfarande delvis som åker, medan övriga delar var lövträdsbevuxna och troligen betades. Vid Persamartins torp dominerades markerna innanför stenmuren av en större åkerteg. Bäckens i öster är svagt markerad. Enligt kartan fanns inga ängsmarker på fastigheterna. På Majholmen i norr stod löv- och barrträd. Majatorpet, som enligt uppgift inte längre beboddes, finns inte utsatt på kartan.

Ett ortofoto från år 1947 visar att myren då fortfarande var i det närmaste helt öppen (se Karta 4 ”Ortofoto år 1947”). Det avvattnande diket fanns nu i myrkanten mot betesmarken i väster. Intill låg några rektangulära ytor, som sannolikt var torvtäkter. Sven-Erik Magnusson var med och bröt torv till husbehov på myren på 1950-talet. I delar av den nuvarande betesmarken vid gården samt vid Persamartins torp fanns fortfarande åkermarker. Persamartins hade vid denna tid varit obebott några år. Den lilla Majholmen, på gränsen mot Skåne i norr, användes enligt Sven-Erik Magnusson som betesmark för gårdens kreatur. Djuren vallades dit över myren. Vid denna tid fanns blandad skog på fastigheten och man höll 1 häst, 4 kor, 1 ungdjur och 2 svin på gården, enligt uppgifter i boken ”Sveriges bebyggelse”.

2.3.2 Nuvarande markanvändning

Under 1900-talet har Albertas myr gått från att vara i det närmaste helt öppen till att idag var mer eller mindre tätt skogsbevuxen. Sedan Sven-Erik Magnusson tog över fas-

tigheten på 1970-talet har den fungerat som fritidsbostad. Hagmarkerna kring gården beteshävdas med nötboskap, medan markerna kring Persamartins torp står ohävdade. Skoggstyrelsen gjorde en röjningsinsats här i början av 2000-talet. Delar av skogarna har skötts genom rationellt granskogsbruk, medan andra delar lämnats mer orörda. I de senare finns främst ädellöv, sumplöv och tall.

Figur 22. Ko av ålderdomlig typ på bete i hagmarken i väster. Augusti 2014. Foto: Ulrika Widgren.

Albertas myr ligger relativt otillgängligt till och besöksantalet är lågt. Det finns inga iordningställda friluftsanordningar i området. En mindre skogsväg löper genom fastigheten från väster till öster, där den delar sig mot norr och öster. Den norra skogsvägen/stigen leder vidare in i Skåne. Vägarna har i huvudsak haft samma sträckning åtminstone sedan början av 1800-talet, troligen ännu längre.

Figur 23. Gammal färdväg mot Skåne vid Persamartins torp i nordost. Augusti 2014.

2.4 Källförteckning

Litteratur, rapporter, inventeringar, underlagsmaterial, mm

- Nissvik, Hjalmar (red). Okänt år (andra hälften av 1940-talet). *Sveriges bebyggelse. Landsbygden. Blekinge län*. Kyrkhults socken, Rönkhult 1:5, s 487. Bokförlaget Hermes AB.
- Nitare; Johan (red). 2000. *Signalarter. Indikatorer på skyddsvärd skog. Flora över kryptogamer*. Skogsstyrelsens förlag.
- Studieförbundet Vuxenskolan Blekinge distrikt. 2000. *Gods & Gårdar i Blekinge. Band I*. Kyrkhults församling. Rönkhult 1:14 mfl, s 214.
- Svensson, S., Svensson, M. & Tjernberg. 1999. *Svensk fågelatlas. Vår Fågelvärld*, supplement 31, Stockholm.
- Öller, Jöran Johan. 1800. *Beskrifning öfwer Jemshögs Sochn i Blekinge*. Vekerums förlag och Jämshögstors Hembygdsförening, 1996.

Kartor

- Lantmäteriverket, Gävle. 2002. Ortofoto 1947.
- Sveriges Geologiska Undersökning 2015: SGU Berggrund Regional – databas
- Sveriges Geologiska Undersökning 2015: SGU Jordartskartan 1:100 000 - 1:200 000, Grundlager - databas

Internetkällor

- Artdatabanken. 2015. Röddlistan 2015. <http://artfakta.artdatabanken.se/>
- Artportalen. 2015. <http://artportalen.se/>
- Biologiska museet i Oskarshamn. 2015. Floristisk utforskning, Linné och 1700-talets senare hälft. http://www.bimon.se/sida16/sida16_1.php
- Lantmäteriet. 2015. Lantmäteristyrelsens arkiv, Skåne län, Örkeneds socken, Hunshult nr 1. Geometrisk avmätning. År 1696. https://etjanster.lantmateriet.se/historiskakartor/s/show.html?showmap=true&mapTypeSelected=false&mapType=&archive=LMS&nbOfImages=6&sd_base=lms2&sd_ktun=4c4d535f4b3136352d33303a31
- Lantmäteriet. 2015. Lantmäteristyrelsens arkiv, Blekinge län, Kyrkhults socken, Skälmershult nr 1 (inkl Rönkhult). Geometrisk avmätning. År 1709. <https://etjanster.lantmateriet.se/historiskakartor/s/searchresult.html?mapTypeSelected=false&countyLMS=I&mapType=&parish=20&village=43&yearMinLMS=&yearMaxLMS=&surveyor=&taskLMS=&firstMatchToReturnLMS=I&archive=LMS>
- Lantmäteriet. 2015. Lantmäteristyrelsens arkiv, Skåne län, Örkeneds socken, Ulvshult nr 1. Gränsbestämning omkring. År 1747. https://etjanster.lantmateriet.se/historiskakartor/s/show.html?showmap=true&mapTypeSelected=false&mapType=&archive=LMS&nbOfImages=3&sd_base=lms2&sd_ktun=4c4d535f4b3136352d36393a32
- Lantmäteriet. 2015. Lantmäterimyndighetens arkiv, Blekinge län, Kyrkhults socken. Enskifte Rönkhult år 1827, akt nr 10-KYR-52. https://etjanster.lantmateriet.se/historiskakartor/s/show.html?archive=REG&showmap=true&searchType=v&nbOfImages=55&sd_base=lm10&sd_ktun=000498ur&mdat=1282153177
- Lantmäteriet. 2015. Rikets allmänna kartverks arkiv. Generalstabskartan Karlshamn J243-10-1, år 1869 https://etjanster.lantmateriet.se/historiskakartor/s/show.html?showmap=true&archive=RAK&sd_base=rak2&raki=J243-10-1&sd_ktun=52414b5f4a3234332d31302d31&nbOfImages=1
- Lantmäteriet. 2015. Rikets allmänna kartverks arkiv. Häradsekonomska kartan, Blekinge län. J112-4-4-Vilshult. 1915-19. <https://etjanster.lantmateriet.se/historiskakartor/s/advancedsearch.html>
- Riksantikvarieämbetet. 2015. Fornsök. <http://www.fmis.raa.se/cocoon/fornsok/search.html>
- Svenska Akademiens Ordbok. 2015. Startning (tåggräs). <http://g3.spraakdata.gu.se/saob/show.phtml?filenr=2/24/234.html>

Muntliga och skriftliga kontakter

- Björegren, Ivar. 2015. Inventeringsuppgifter och kulturhistoria.
- Leibring, Katharina. 2015. Namnarkivet i Uppsala.
- Magnusson, Sven-Erik. 2014. Tidigare markägare.
- Persson, Sven-Arne. 2015. Historiska kartor och fåglar.
- Svensson, Yngve. 2015. Torphistorik. Kyrkhults hembygdsförening.

3 Planerad markanvändning och skötsel

3.1 Generella riktlinjer

Vid skötselåtgärder ska värdefulla element för faunan och floran sparas i lämplig omfattning, såsom grova träd, senvuxna träd, hålträd, boträd, blommande och bärande träd och buskar, stående döda och döende träd samt vindfällen och lågor.

Huvudinriktningen är att alla avverkade lövträd och lövbuskar samt mesta möjliga tall och gran lämnas kvar på lämpliga platser i naturreservatet, till exempel i skogsmarker eller hopsamlat i högar i solexponerade lälägen. Vid större mängder avverkad gran och tall får dessa avlägsnas från naturreservatet.

Röjning av befintliga vägar och stigar får ske i de skötselområden som berörs. Träd som fallit eller hotar falla ned på befintliga vägar, stigar, stängsel, kulturhistoriska lämningar, byggnader, tomtmark eller marker gränsande till naturreservatet kan fällas, kapas och flyttas till lämplig plats i naturreservatet.

Kulturhistoriska lämningar, som till exempel äldre byggnadsgrunder, stenmurar, odlingsrösen och äldre stigar/vägar, ska bevaras och i största möjliga mån åskådliggöras. Detta sker praktiskt genom att de hålls fria från uppväxande sly och buskar. Stenar som fallit ner från stenmurar och odlingsrösen läggs tillbaka. Ny sten får endast läggas på stenlämningar om det sker i syfte att restaurera objekt, och då på ett sätt som gör att den ursprungliga karaktären bevaras.

Figur 24. Stenmurar i hagen vid gården. Augusti 2015.

Figur 25. Äldre färdväg i öster. Aug 2015.

Alla skötselåtgärder inom naturreservatet, till exempel avverkning och uttransport av virke, ska utföras vid sådan tid och på sådant sätt att skador på mark, vatten, vedinsekters fortplantning samt växt- och djurliv i övrigt minimeras.

Skulle sjukdomar/angrepp bli ett problem inom naturreservatet ska dessa hanteras och bekämpas på lämpligt sätt utifrån rådande kunskapsläge och erfarenheter. Vid bekämpning av sjukdom eller andra typer av angrepp ska största möjliga hänsyn tas till områdets bevarandevärden och inte fler åtgärder vidtas än vad som är nödvändiga. Försiktighetsprincipen ska råda.

Hot och negativ påverkan

Konkreta hot mot naturvärden i naturreservatet, som kan påverkas inom ramen för naturreservatets föreskrifter och skötsel, beskrivs under berörda skötselområden. Potentiella hot, som inte är aktuella i dagsläget, är:

- bortplockande av död ved i skogsmarker, till exempel av allmänheten för att elda med vid grillning,
- felaktigt betetryck eller felaktiga röjningar, som kan orsaka antingen igenväxning eller hastigt ökat ljusinsläpp och avlägsnande av viktiga strukturer och småbiotoper,
- tillskottsutfodring av betesdjur, som kan ge en gödslingsseffekt i markerna,
- avmaskning av betesdjuren under eller strax före betessläpp, med avmaskningsmedel som kan vara skadligt för områdets insektsfauna,
- fordonskörning, som skadar områdets markförhållanden,
- kalkning,
- fördjupning/nygrävning av diken eller annan typ av ökad avvattning på eller utanför myren, som kan påverka naturreservatets hydrologi.

3.2 Indelning i skötselområden

Naturreservatet har delats in i 8 olika skötselområden (se Karta 7 ” Skötselområden och friluftsanordningar, uppdaterad 2016”):

1. Öppen och trädbevuxen myrmark med viss skötsel
2. Ädellövskog med begränsad skötsel
3. Fastmarksbarrskog med begränsad skötsel
4. Dikad myrmark och granplanteringar, restaurering
5. Betesmark
6. Hävdad f.d. torpinäga
7. Sjö
8. Parkering

3.3 Mål och åtgärder för skötselområden

3.3.1 Skötselområde 1: Öppen och trädbevuxen myrmark med viss skötsel

Areal: 21,2 ha.

Figur 26. Albertas myr i norr. September 2014.

Figur 27. Albertas myr i öster. Juni 2015.

Beskrivning

De norra och nordvästra delarna av Albertas myr domineras av en tallmosse med tydlig lagg (*skogsbevuxen myr*, 91D0). Mot sydost övergår tallmossen delvis i sumpskog med al och björk (*lövsumpskog*, 9080). Myrmarkerna är till betydande del översilade, särskilt mot sydost, vilket är en ovanlig myrtyp i Blekinge. Översilningen ger en förhållandevis

stor artrikedom av kärlväxter, mossor och svampar. Kärlväxtfloran innehåller arter som kallgräs och korallrot (signalart), båda i riklig mängd, samt missne (signalart), spindelblomster och ängsull, liksom ett flertal starrarter, bland annat nålstarr (indikerar något rikare förhållanden), taggstarr och sumpstarr. Mossfloran är inte närmare undersökt, men vattenkrokmossa finns, som även den indikerar lite rikare förhållanden. I fältskiktet på tallmyren finns bland annat hjortron, tranbär, odon, tuvull, kråklöver, rundsileshår och stjärnstarr.

Några mer omfattande svampinventeringar har inte gjorts i området, men några svampar som har noterats är rosenhatta, mosnavling (få fynd i länet), skålsvampen *Coprotus glaucellus* och kärnsvampen *Sordaria alcina*. De två sistnämnda har påträffats på älgspillning på myren. Bland djur knutna till myren är tjäder, trana och älg utmärkande.

Myrmarkerna har under 1900-talet gått från att vara i det närmaste helt öppna till att idag var mer eller mindre tätt skogsbevuxna. Myren är i huvudsak hydrologiskt intakt, men påverkas lokalt av några diken, bland annat ett djupare mot gräsmarken i väster (se Skötselområde 4), några länsgränsdiken i väster och nordväst samt ett grunt fastighetsgränsdike i söder.

Bevarandemål

Det övergripande målet är att bevara och vidareutveckla naturreservatets i huvudsak hydrologiskt intakta och delvis översilade myrmarker, med höga naturvärden och därtill naturligt förekommande biologiska mångfald.

Inom skötselområdet finns minst 19 ha öppen mosse och talldominerad *skogsbevuxen myr* (91D0) samt minst 1 ha *lövsumpskog* (9080). Torvtäcket är stabilt eller tillväxande och påverkas inte av mänskliga ingrepp. Hydrologin styrs främst av naturlig påverkan. Lövsumpskogen är naturskogsartad, med god tillgång på död ved i olika nedbrytningsstadier och viss sockelbildning, medan övriga myrmarker karaktäriseras av stora, helt öppna mossepartier, med inslag av mindre, väl samlade trädgrupper. I skötselområdets trädskikt finns tall- och lövträdiskontinuitet, varierad åldersstruktur och ett stort inslag av gamla träd. Skötselområdet hyser lämpliga livsmiljöer för mossor, kärlväxter, svampar och djur knutna till naturtyperna, till exempel för de typiska arterna tjäder, stjärnstarr och missne samt för den prioriterade arten korallrot.

Hot

Den skogsbevuxna myren hotas av ett allt mer slutet trädskikt. Utöver detta har de diken som markerar läns- och fastighetsgräns en viss lokal avvattnande effekt på myren, men detta kan inte påverkas inom ramen för naturreservatets föreskrifter eller skötsel.

Restaureringsåtgärder

I de delar av skötselområdet som är naturtypsklassade som skogsbevuxen myr, med särskild tonvikt på området norr om markvägen, röjs en stor del av skogen bort, för att återskapa större, helt öppna mossemarker. Grupper med träd lämnas på lämpliga platser i området. Åtgärden ska ske vid sådan årstid och på ett sätt som inte hotar områdets befintliga naturvärden eller skapar risk för körsador. Åtgärden behöver eventuellt utföras i omgångar. En del avverkningsrester lämnas på lämpligt vis kvar som död ved i naturreservatet.

Skötselåtgärder

- Återkommande röjning av träd vid behov på de restaurerade, öppna mossepartierna.
- Lövsumpskogen utvecklas främst genom naturlig dynamik, som självföryngring, och trädindivider dör främst av naturliga orsaker.
- I lövsumpskogen och i de restaurerade mossemarkerna lämnas död ved orörd där den står/faller, om det inte utgör ett hot mot områdets naturvärden, eller medför hinder eller allvarlig olägenhet för allmänheten, kulturmiljövärden, skötseln av naturreservatet eller för rättighetshavare till angränsande marker. Den får då kapas i mindre delar och flyttas till lämpligare plats, om möjligt inom naturreservatet.
- Gran tillåts inte breda ut sig inom skötselområdet, utan röjs kontinuerligt bort. Naturskogsartade granar i äldre tall-granbestånd i skötselområdets kantzoner bevaras.
- Diken på myren kan läggas igen för att förbättra den naturliga hydrologin, under förutsättning att åtgärden inte påverkar hydrologin i angränsande marker utanför naturreservatet, alternativt att markägare i berörda områden är positiva till att åtgärden utförs.

Behov av inventeringar

Inventering av områdets mossflora, svampar och eventuellt insektsfauna bör göras, för att få en fördjupad bild av områdets naturvärden.

3.3.2 Skötselområde 2: Ädellövskog med begränsad skötsel

Areal: 1,2 ha.

Beskrivning

På fastare mark vid gården i väster finns bokdominerade ädellövskogar (utveckling mot *näringsfattig bokskog*, 9110) med inslag av ek, björk och asp, även grova trädindivider. I busk- och fältskikt växer bland annat rönn, blåbär, lingon, ljung och harsyra. Det är generellt ont om död ved, men bitvis finns en hel del klennare avverkningsrester av gran. På ek och bok i kanterna mot hagmarken har bland annat lavarna rostfläck och bårdlav noterats, liksom mossorna krusig ulota och västlig hakmossa, som alla är mer eller mindre bra signalarter för träd- och skogsmiljöer med långvarigt stabila förhållanden och fuktigt mikroklimat. Gammelgranslav har också påträffats i området.

Figur 28. Bokskog i väster. Augusti 2014.

Bevarandemål

Det övergripande målet är att bevara och vidareutveckla skötselområdets skogar till naturskogsartade ädellövskogar med höga naturvärden och därtill hörande naturligt förekommande biologiska mångfald.

Inom skötselområdet finns minst 1 ha ädellövskog (utveckling till *boskog av näringsfattig typ*, 9130). Skogarna är flerskiktade och utgörs främst av bok, ek och andra ädellövträd, med en varierad åldersstruktur samt ett stort inslag av gamla, grova individer. Skötselområdets skogar uppvisar spår efter naturliga störningar, med god tillgång på död ved av olika dimensioner, såväl stående som liggande, i olika nedbrytningsstadium. Skogarna hyser lämpliga livsmiljöer för arter knutna till naturtypen, till exempel för typiska arter som bårdlav och krusig ulota.

Hot

Skötselområdets naturvärden hotas av inträngande gran samt avsaknad av död ved av lämplig typ och struktur.

Istandsättningsåtgärder

Kvarliggande avverkningsrester från tidigare granavverkningar i ädellövskogarna bör samlas ihop i högar eller flyttas bort från skötselområdet.

Skötselåtgärder

Skogarna utvecklas i huvudsak genom naturlig dynamik, som självföryngring. Trädindivider dör främst av naturliga orsaker.

- Död ved lämnas orörd där den står/faller, om det inte medför hinder eller allvarlig olägenhet för allmänheten, kulturmiljövärden eller naturreservatets nyttjanderättshavare. Den får då kapas i mindre delar och flyttas till lämpligare plats.
- Punktåtgärder, som frihuggning kring vidkroniga, eller på andra sätt värdefulla ädellövträd eller föryngringsåtgärder som till exempel luckhuggning, kan göras vid behov, under förutsättning att det inte hotar befintliga naturvärden i området.
- Avverkning och röjning av ädellöv, liksom av rönn och andra blommande och bärande träd och buskar, får endast ske enligt punkterna ovan eller om det behövs för att utveckla områdets naturvärden, eller om de hotar kulturhistoriska lämningar, stängsel eller andra anläggningar, eller på annat sätt utgör allvarlig olägenhet eller fara. Avverknings- och röjningsrester lämnas om möjligt kvar i skötselområdet.
- Gran röjs kontinuerligt bort inom skötselområdet. Äldre granar med värdefull kryptogamflora samt äldre granar som skapar gynnsamma förhållanden för områdets naturvärden bevaras.
- Sambete kan ske med intilliggande hagmarker.

Behov av inventeringar

Inventering av områdets svampar och insektsfauna bör göras, för att få en fördjupad bild av områdets naturvärden.

3.3.3 Skötselområde 3: Fastmarksbarrskog med begränsad skötsel

Areal: 1,6 ha.

Beskrivning

På fastare marker kring Albertas myr finns mindre restbiotoper med äldre och till viss del flerskiktad tall-granskog (med karaktär av *taiga*, 9010*) med inslag av löv. I fältskiktet finns bland annat blåbär, lingon och ljung och harsyra. I barrblandskogen i öster har signalarten blomkålssvamp noterats vid foten av en grov tall. Den är främst knuten till gamla tallar.

Figur 29. Tall-granskog vid myren. September 2014.
Foto: Ingegerd Erlandsson.

I norr, på gränsen mot Skåne, sticker fastmarksholmen Majholmen upp ur myren. Den var tidigare en öppen betesholme, men håller nu på att växa igen med björk och gran. Det är överlag ont om död ved i skötselområdets skogar.

Bevarandemål

Det övergripande målet är att bevara och vidareutveckla skötselområdets skogar till naturskogsartade talldominerade barrblandskogar med därtill hörande naturligt förekommande biologiska mångfald, som en naturlig del i myrmosaiklandskapet.

Inom skötselområdet finns minst 1 ha talldominerad barrblandskog med karaktär av naturtypen *taiga*, 9010*. Hydrologin styrs främst av naturliga faktorer. Skogarna är naturskogsartade, flerskiktade och utgörs av tall, gran och löv med en varierad åldersstruktur samt med ett stort inslag av gamla, grova individer. Gran tillåts inte dominera på bekostnad av tall. Skötselområdets skogar uppvisar spår efter naturliga störningar, med god tillgång på död ved av olika dimensioner, såväl stående som liggande och i olika nedbrytningsstadier. Skogarna hyser lämpliga livsmiljöer för arter knutna till naturtypen, som till exempel tjäder och blomkålssvamp.

Hot

Skötselområdets naturvärden hotas av dålig tillgång på död ved.

Skötselåtgärder

Skogarna utvecklas i huvudsak genom naturlig dynamik, som självföryngring. Trädindivider dör främst av naturliga orsaker.

- Död ved lämnas orörd där den står/faller, om det inte medför hinder eller allvarlig olägenhet för allmänheten, kulturmiljövärden, skötseln av naturreservatet eller för rättighetshavare till angränsande marker. Den får då kapas i mindre delar och flyttas till lämpligare plats, om möjligt inom naturreservatet.
- Tall av lokal proveniens kan stödplanteras om behov finns.
- Røjning eller avverkning av yngre gran som hotar ta över på tallens bekostnad.
- Avverkning och røjning av träd och buskar får endast ske enligt punkterna ovan eller om de hotar kulturhistoriska lämningar, stängsel eller andra anläggningar,

eller på annat sätt utgör allvarlig olägenhet eller fara. Avverknings- och röjningsrester lämnas i möjligaste mån kvar i skötselområdet.

Behov av inventeringar

Inventering av områdets svampar och insektsfauna bör göras, för att få en fördjupad bild av områdets naturvärden.

3.3.4 Skötselområde 4: Dikad myrmark och granplanteringar, restaurering

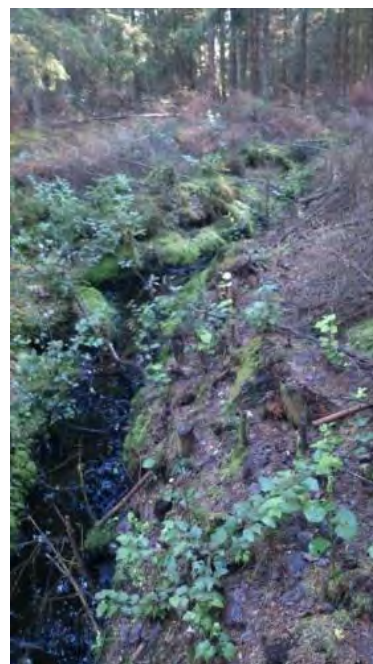
Areal: 3,6 ha.

Beskrivning

I kanten mellan myren och den äldre inägomarken i väster finns ett hydrologiskt stort område. Ett djupt dike löper i en båge från en liten björksumpskog ut till diket i länsgränsen i väster. I direkt anslutning till diket finns även ett par grunda torvtäktsytor, som tidigare fungerat som husbehovstäckter. Skogen i området domineras av yngre till medelålders planterad gran. Granplanteringarna sträcker sig även ut till vägen, som går från gården österut. Inom skötselområdet finns bitvis rikligt med klenare avverkningsrester av gran.

Bevarandemål

Återskapa och vidareutveckla ett myrmarksdominerat område, som främst påverkas av naturliga faktorer, med höga naturvärden och därtill hörande biologisk mångfald.

Figur 30. Diket omgivet av granplantering. Augusti 2014.

Hot

Hela skötselområdet är påverkat av dikning och granplantering samt till mindre del även av ett par äldre husbehovstorvtäckter. Hydrologin behöver återställas och de planterade granarna avlägsnas för att området ska kunna återfå mer naturlig karaktär.

Restaureringsåtgärder

Diket läggs igen i hela sin sträckning, så en i huvudsak naturlig hydrologi kan återskapas i området. Planterad gran avverkas. Tall och löv bevaras i största möjliga mån vid restaureringen, liksom äldre granar med värdefull kryptogamflora och granar som skapar gynnsamma förhållanden för naturreservatets naturvärden. Delar av avverkningsresterna kan eventuellt läggas i delar av diket, under förutsättning att det inte riskerar att ge en dränerande effekt i det igenlagda diket när avverkningsresterna multnar ner. I övrigt ska alla avverkade träd och övriga avverkningsrester avlägsnas från naturreservatet. Upplag får inte läggas i intilliggande betesmark (skötselområde 5). Transporter bör om möjligt inte ske över betesmarkernas silikatgräsmarker. Restaureringsåtgärderna måste utföras på sådant sätt och vid tidpunkt som gör att markskador inte uppstår under arbetets gång.

Skötselåtgärder

Efter restaureringen ska området på naturlig väg eller med hjälp av stödplanering återgå till att bli en del av omkringliggande myr- och ädellövskogar. Öppen myr och skogar med tall, ädellöv och sumplöv ska främjas i området medan gran i huvudsak ska hållas tillbaka. Hela eller delar av området kan sambetas med intilliggande betesmarker.

3.3.5 Skötselområde 5: Betesmark

Areal: 5,2 ha, varav:

Delområde 5a: 0,2 ha. *Betesmark restaurering*

Delområde 5b: 1,4 ha. *Betesmark, sydväst*

Delområde 5c: 0,6 ha. *Betesmark, nordväst*

Beskrivning

Vid gården i väster ligger öppna och trädbärande hagmarker som betas av nötkreatur. Delar av markerna utgörs av artrika *silikatgräsmarker* (6270) med hävdgynnade arter som knägräs, stagg, hirsstarr, pillerstarr, liten blålocka, svartkämpar och den rödlistade vanlig backmåra. I trädklädda delar av hagmarkerna (utveckling mot *trädklädda betesmarker*, 9070) dominerar bok, ek och björk, med inslag av asp och apel. På ek och bok i hagmarkerna har bland annat skägglav, kort skägglav, liten sönderfallslav, rostfläck och bårdlav noterats, liksom krusig ulota. De västligaste delarna av hagmarkerna utgörs av äldre, dikade myrmarker.

I sydost finns ett idag ohävdad område (delområde 5a) som håller på att växa igen med björk och gran. Till delområde 5a tillförs den intilliggande mark som i den ursprungliga skötselplanen från 2015-12-17 var planerad att bli besöksparkering till naturreservatet. Parkeringen flyttas istället längre västerut i naturreservatet (se skötselområde 8 nedan). Området för den ursprungligen planerade parkeringen ligger längs en mindre markväg och avgränsas delvis mot hagmarken av en stenmur. I området finns en bok samt en del yngre lönn, björk, asp och gran.

Delområde 5b domineras av en äldre, dikad myrmark, med inslag av högre liggande trädbärande hagmark. Området skiljs ut som delområde för att där ska vara möjligt att hålla betesdjur här året om utan särskilt tillstånd. Inom delområde 5b och 5c kan beteshävd även kompletteras med eller ersättas av naturvårdsinriktad slåtter om man önskar ta madhö i området.

Figur 31. Hagen med husgrunder. Augusti 2015.

Figur 32. Betad myrmark i sydväst. Augusti 2014.

I markerna finns många spår och lämningar från områdets långa markanvändningshistorik som inägomark, bland annat stengrundsrester från ett äldre bebyggelseläge för gården, odlingsrösen, stenmurar och fruktträd. I väster har sankare marker dikats ut och

odlats upp (delområdes 5b och 5c). Även hagens silikatgräsmarker har varit åkermarker fram till mitten av 1900-talet.

Bevarandemål

Det övergripande målet är att bevara och vidareutveckla skötselområdets öppna och trädbärande hagmarker med höga flora- och faunavärden och med lång hävdkontinuitet.

Inom skötselområdet finns minst 1 ha *silikatgräsmarker* (6270), minst 2 ha utvecklingsmarker mot *trädklädda betesmarker* (9070) och i övrigt minst 3 ha hävdade, öppna och trädbärande gräsmarker. Markerna är tydligt betes- eller slätterpräglade och karaktäriseras av en artrik, hävdgynnad kärlväxtflora. Det finns kontinuitet i träd- och buskskikt. Träd och buskar som fungerar som vindskydd och födokällor för områdets fauna står som solitärer eller i väl sammanhållna grupper, eller i tydliga bryn och har inte karaktär av igenväxningsvegetation. Gran saknas eller har en ytterst tillbakadragen roll. Det finns lämpliga livsmiljöer och substrat för typiska arter knutna till skötselområdets silikatgräsmarker, som knägräs, hirsstarr, pillerstarr, liten blåklocka och svartkämpar, samt för den rödlistade, prioriterade arten vanlig backmåra. Husgrunder, stenmurar och odlingsrösen är väl synliga lämningar som vittnar om områdets långa markanvändningshistorik.

Hot

Delområde 5a står ohävdad och håller på att växa igen.

Restaureringsåtgärder

I den för närvarande ohävdade delen av hagmarken i öster (delområde 5a) röjs all gran bort, liksom merparten av övrig träd- och buskvegetation. Framtida lövträdssolitärer, smågrupper och blivande bryn bevaras. Området stängslas så den åter blir en del av hagmarken och beteshävden återupptas.

Istandsättningsåtgärd

- Om betesdjur ska hållas inom delområde 5b under period när bete inte är tillåtet inom övriga delar av skötselområdet (1 december-31 mars) behöver delområdet stängslas av från den övriga betesmarken och stängselpassager (helst genomgångar) sättas upp på lämpliga platser.
- Ska slätter bedrivs i delområde 5b eller 5c kan dessa behöva stänglas bort från den övriga betesmarken och stängselpassager (helst genomgångar) sättas upp på lämpliga platser.

Skötselåtgärder

- Skötselområdet hävdas genom naturvårdsinriktad betesdrift. Hela gräsmarksarealen ska vara betespåverkad och i huvudsak väl avbetad vid vegetationsperiodens slut varje år. Merparten av skötselområdets lövvegetation ska ha en tydlig beteshorisont. Förnaansamling och igenväxning får inte ske.
- Inom delområde 5b och 5c kan beteshävd ersättas med, eller kompletteras av, naturvårdsinriktad slätterhävd.
- Om tillskottsutfodring av betesdjur behövs (aktuellt främst inom delområde 5b) bör detta ske på de minst känsliga markerna ur naturvårdessynpunkt.

- Ädellövträd samt blommande och bärande träd och buskar gynnas som solitärer, i väl sammanhållna grupper och i brynzoner. Om behov uppstår kan nyplantering av träd och buskar av lokal proveniens ske.
- Gran röjs kontinuerligt bort inom skötselområdet. Enstaka äldre granar med värdefull kryptogamflora kan bevaras.
- Riktade röjningsinsatser mot örnbräken görs vid behov.
- Riktade röjningsinsatser kring värdefulla träd, buskar och kulturmiljöobjekt görs vid behov, liksom röjningsinsatser mot igenväxningsvegetation.
- Röjnings- och gallringsrester läggs på lämplig plats i naturreservatets skogsmarker eller bränns på lämplig plats där åtgärden inte hotar befintliga naturvärden.
- Finns det behov av annan hävd än bete i delar av skötselområdet, under begränsad tid och i syfte att gynna områdets naturvärden, är detta inget hinder.

Behov av inventeringar

Inventering av områdets svampar och insektsfauna bör göras, för att få en fördjupad bild av områdets naturvärden.

3.3.6 Skötselområde 6: Hävdad före detta torpinäga

Areal: 1,0 ha.

Beskrivning

I naturreservatets nordöstra del ligger en gammal torpinäga, Persamartins torp, med husgrundslämningar och kvarstående torpväxter som syren, tibast, vintergröna, akleja, parksmultron och skogslök. Det stenmursomgärdade området røjdes fram till en trädbärande gräsmark i början av 2000-talet, men har sedan stått ohävdad och håller åter på att växa igen.

I träd- och buskskiktet finns grov ek, bok, asp och björk, hasselbuketter, aplar, rönn och olvon, samt en del yngre björk, asp, al och lönn. Det står även enstaka gran i området. I fålskiktet finns kvarstående hävdgynnade arter som pillerstarr, liten blåklocka, gökärt, smultron och blodrot. Där växer även en del mjöke och örnbräken. I en slänt i skötselområdets sydöstra del finns en källa, vars vatten rinner ut i ett delvis naturligt bäcksystem i öster. I östra kanten finns även några mindre madgräsmarkspartier. Direkt norr om torplämningen, på Skånesidan, står några mycket grova bokar. Området kallades "Bokehäll" i början av 1700-talet, vilket indikerar att dessa bokar har lång kontinuitet i området. En gammal färdväg leder förbi Persamartins torp norrut in i Skåne.

Figur 33. Igenväxande inäga vid f.d. torpet Persamartins. Augusti 2015.

Bevarandemål

Det övergripande målet är att bevara naturmiljöer knutna till en äldre torpinäga samt återskapa och vidareutveckla naturliga fodermarker med höga naturvärden.

Inom skötselområdet finns minst 1 ha trädbärande gräsmarker. Vegetationen är tydligt präglad av bete och/eller slåtter och hyser lämpliga livsmiljöer för hävdgynnade arter. Det finns kontinuitet i träd- och buskskikt. Träd och buskar som fungerar som vindskydd och födokällor för områdets fauna står som solitärer eller i väl sammanhållna grupper eller i tydliga bryn och har inte karaktär av igenväxningsvegetation. Gran saknas eller har en ytterst tillbakadragen roll. Källans och bäckens hydrologi inom skötselområdet styrs främst av naturlig påverkan. Husgrunder, stenmurar och odlingsrösen visar på områdets markhistorik.

Hot

Skötselområdet är starkt hotat av igenväxning på grund av avsaknad av hävd och skötsel.

Istandsättningsåtgärder

Stängsla skötselområdet om beteshävd ska ske.

Restaureringsåtgärder

Röj bort igenväxningsvegetation och gran från skötselområdets kulturhistoriska lämningar och marker samt plocka fram lövträdssolitärer, mindre lövträds-/buskgrupper och brynzoner/trädriddar. Gynna befintliga och blivande ädellövträdssolitärer vid restaureringen, liksom blommande och bärande träd och buskar. Röjnings-/avverkningsresterna läggs på lämpliga platser i naturreservatets skogsmarker eller bränns på lämplig plats där åtgärden inte hotar befintliga naturvärden.

Skötselåtgärder

- Skötselområdet hävdas genom naturvårdsinriktad betesdrift och/eller slåtter. Vid beteshävd ska hela gräsmarksarealen vara betespåverkad och i huvudsak väl avbetad vid vegetationsperiodens slut varje år. Merparten av skötselområdets lövvegetation ska ha en tydlig beteshorisont. Källan ska skyddas så den inte skadas av betesdjuren. Om områdets hävdas genom slåtter ska de ske årligen under andra halvan av juli eller under augusti månad. Oavsett hävdform får inte förnaansamling eller igenväxning ske.
- Ädellövträd samt blommande och bärande träd och buskar gynnas som solitärer, i väl sammanhållna grupper och i brynzoner.
- Gran röjs kontinuerligt bort inom skötselområdet.
- Riktade röjningsinsatser mot örnbräken görs vid behov.
- Riktade röjningsinsatser kring värdefulla träd, buskar och kulturmiljöobjekt görs vid behov, liksom röjningsinsatser mot igenväxningsvegetation.
- Röjnings- och gallringsrester läggs på lämplig plats i naturreservatets skogsmarker eller bränns på lämplig plats där åtgärden inte hotar befintliga naturvärden.
- Källan underhålls och hålls fri från träd- och buskvegetation, så den inte växer igen eller raseras.
- Om behov uppstår kan nyplantering ske med växter av lokal proveniens.

Behov av inventeringar

Inventering av områdets svampar och insektsfauna bör göras, för att få en fördjupad bild av områdets naturvärden.

3.3.7 Skötselområde 7: Sjö

Areal: 0,1 ha.

Beskrivning

Längst upp i nordväst ligger den lilla myrsjön (*dystrof sjö*, 3160) Bökegyl. En mindre del av sjön ligger i Blekinge och ingår i naturreservatet. Övriga delar av sjön tillhör Skåne. I sjön växer bland annat vit näckros och i sjökanten finns arter som vattenklöver, trådstarr och flaskstarr. Nio trollsländsararter har noterats från sjön vid en inventering år 2011.

Figur 34. Bökegyl. September 2014.

Bevarandemål

Det övergripande målet är att bevara en myrsjö med direkt anknytning till myrmarkerna på Albertas myr. Sjöns karaktär som *dystrof sjö* (3160) ska i möjligaste mån upprätthållas. Inom naturreservatet ska hydrologin bevaras intakt i strandzonen och närmast anslutande skog ska uppvisa god skoglig kontinuitet.

Hot

Inom Blekinges del av sjön finns inga direkta hot mot skötselområdet i dagsläget. De diken som markerar länsgräns, skötseln av myrmarkerna på Skånesidan av sjön samt eventuell kalkning kan inte påverkas inom ramen för naturreservatets föreskrifter eller skötsel.

Skötselåtgärder

Inga för närvarande. Om möjligt bör en dialog föras med markägarna kring sjön på Skånesidan, för att få en ur natursynpunkt så gynnsam skötsel av sjöns kantzoner som möjligt.

Behov av inventeringar

Översiktlig inventering av sjöns fauna- och floravärden för att bestämma om fördjupade inventeringar, eventuella skötselåtgärder och ytterligare skydd behövs.

3.3.8 Skötselområde 8: Parkering

Areal: ca 300 m²:

Beskrivning

Längs vägen strax väster om gården finns en höjdplatå i den öppna delen av beteshagen, som lämpar sig som framtida parkering till naturreservatet.

Figur 35. Område för blivande parkering. Fotograferat från sydväst. April 2016.

Istandsättningsåtgärder

- Området hägnas bort från beteshagen och en stängselpassage, helst i form av en genomgång, anordnas.
- Området ställs iordning till en parkeringsyta för 2-3 bilar. Om behov finns grusas parkeringsytan upp med lämpligt material för att öka markens bärighet.

Skötselåtgärder

Skötselområdet hålls fritt från igenväxningsvegetation och lämpligt markmaterial läggs på parkeringsytan vid behov.

3.4 Friluftsliv och turism

Beskrivning

Albertas myr ligger otillgängligt till och antalet besökare är få. Det finns ingen kollektivtrafik till området. Närmaste busshållplats ligger 1,5 km gångsträcka från naturreservatet, längs väg 15 mellan Vilshult och Lönsboda. En grusväg leder in från väg 15 på Skånesidan. Ett par hundra meter in på den vägen viker en smal grusväg åt höger in mot gården (se Karta 7 ”Skötselområden och friluftsanordningar, uppdaterad 2016”). Den fortsätter sedan i försämrat skick vidare österut på fastigheten. I öster delar den sig i två skogsvägar/stigar, där den ena leder vidare österut, medan en annan svänger norrut och fortsätter förbi Persamartins före detta torpinäga och vidare in i Skåne. Det är gamla färdvägar som funnits åtminstone sedan skiftetiden i början av 1800-talet, men troligen ännu längre. Det finns inga markerade leder eller någon iordningställd parkeringsplats i området.

3.4.1 Anordningar för friluftslivet

Bevarandemål

Målet för friluftslivet inom naturreservatet Albertas myr är att erbjuda besökare möjlighet att vistas i ett naturskönt landskap samt lära sig mer om områdets naturvärden och kulturhistoria. Friluftslivet ska ske på ett sätt som inte hotar naturreservatets natur- och kulturmiljövärden.

Det ska finnas minst 4 väl underhållna informationsskyltar med karta och beskrivning av naturreservatet Albertas myr samt en parkering med plats för ca 2-3 bilar. Det ska

finnas stängselpassager som underlättar passage mellan hagmarker och övriga marker inom naturreservatet. Anordningar för friluftslivet ska utformas på sätt som minskar risken för förstörelse av eller oönskat slitage på de natur- och kulturmiljövärden som finns i naturreservatet.

Istandsättningsåtgärder

- En parkeringsplats med plats för 2-3 bilar iordningställs längs vägen strax väster om gården. (se Karta 7 ”Skötselområden och friluftsanordningar, uppdaterad 2016”).
- En hänvisningsskylt till naturreservatet sätts upp där grusvägen mot gården viker in från den större grusvägen.
- Informationsskyltar med beskrivning av naturreservatet, föreskrifter, etc sätts upp vid naturreservatets västra infart i området, vid parkeringsplatsen, vid vägens förgrening i öster och längs stigen vid länsgränsen i nordost (se Karta 7 ”Skötselområden och friluftsanordningar, uppdaterad 2016”).
- Stängselpassager sätts upp på lämpliga platser i hagmarkerna. Stängselpassager-na ska i första hand vara i form av genomgångar, i andra hand övergångar.
- Om möjligt sätts mindre informationsskyltar upp vid intressanta natur- och kulturmiljöobjekt ute i området.

Underhållsåtgärder

Regelbunden översyn och vid behov underhåll av parkeringsplats, skyltar och stängselpassager.

Ansvarig

Reservatsförvaltaren ansvarar för underhåll och skötsel av friluftsanordningar enligt ovan inom naturreservatet.

4 Utmärkning av reservatsgräns

Utmärkning av reservatets gräns ska utföras av naturvårdsförvaltaren enligt svensk standard SIS 031522 och enligt Naturvårdsverkets anvisningar.

5 Bränder och brandbekämpning

Brand anses i huvudsak vara negativt för de befintliga värdena i naturreservatet Albertas myr.

Bränder inom naturreservatet ska släckas enligt gällande lagar. Släckningsarbete sker med försiktighet, om möjligt i samråd med reservatsförvaltaren så att naturvärdena som till exempel grova ädellövträd, naturbetesmarksflora, myr- och sumpmarker inte skadas.

Vatten för släckningsarbete bör under längre släckningsarbeten inte tas från Bökegyl, för att undvika att grundvattenytan i intilliggande delar av mossen sänks.

Tydliggörande av ansvarsfördelning vid uppkomst av spontan brand inom naturreservatet

En okontrollerad brand inom naturreservatet utgör ett hot mot värden i och utanför reservatets gränser. Om en okontrollerad brand uppstår är släckningen av branden Rädd-

ningstjänstens ansvar. Släckningsarbetet bör ske med försiktighet. För att undvika skador på naturvärdena och, om möjligt, ta tillvara brandens positiva effekter, bör reservatsförvaltaren på Länsstyrelsen kontaktas i så tidigt skede som möjligt för samråd. Exempelvis kan skador på naturvärden uppstå genom hårdspolning vid rötter och på stammar på äldre träd och döda träd. Körsador är ett annat exempel på skador som kan uppstå och som så långt möjligt bör undvikas.

När branden anses vara släckt eller utan uppenbar risk att sprida sig överlämnas ansvaret för eftersläckning och bevakning till markägaren. Eftersläckning bör så långt möjligt ske så att naturvärden gynnas och inte skadas (se nedan) och markägaren bör samråda med reservatsförvaltaren. Efter överenskommelse kan förvaltaren även fungera som ombud för markägaren.

Om skyddet av områdets naturvärden medför ett efterbevaknings- och eftersläckningsarbete med kostnader som överstiger vad som kan förväntas av markägaren, tar förvaltaren över det ekonomiska ansvaret för branden.

Eftersläckning

Eftersläckning bör utföras så att naturvärden gynnas och inte skadas. I första läget koncentreras lämpligen eftersläckningen till skyddszoner i brännans ytterkanter. Skyddszonernas bredd bedöms från fall till fall beroende på risken för spridning till omgivningen. Vid en uppenbar risk bör skyddszonens bredd vara minst en trädlängd. Inom skyddszonen släcks alla glödbränder. Brinnande/glödande mindre träd och grenar kastas om möjligt in innanför skyddszonen. Glödbränder släcks lämpligen genom inblandning av mineraljord och/eller vattenbegjutning. När brännans skyddszoner har säkrats tas ställning till om och när hela brännan ska släckas.

Åtgärd efter brand

Framtida skötselåtgärder utreds för varje enskilt område som påverkats av branden. Vid behov ändras skötselplanen genom beslut av Länsstyrelsen.

6 Jakt och fiske

Inom naturreservatet Albertas myr är all jakt på tjäder, orre, järpe och morkulla förbjuden.

I övrigt inskränks inte rätten till jakt eller fiske av naturreservatsbildningen. Jaktutövande och fiske får dock inte ske i strid med reservatsbestämmelser eller skötselplan.

Jakträttsinnehavare bör under jakt informera allmänheten genom anslag uppsatta vid parkeringen samt de vägar och stigar som leder in i jaktområdet.

7 Tillsyn, dokumentation och uppföljning

7.1 Tillsyn över föreskrifter

Länsstyrelsen ansvarar för tillsyn av föreskrifter.

7.2 Uppföljning av bevarandemål

Uppföljning ska ske enligt gällande riktlinjer från Naturvårdsverket.

7.3 Dokumentation av skötselåtgärder

Ansvarig förvaltare dokumenterar utförda skötselåtgärder.

8 Kostnader och finansiering

Naturvårdsförvaltaren/Länsstyrelsen i Blekinge bekostar åtgärder enligt skötselplanen (förutom vad som anges nedan).

Tabell 3. Åtgärder finansierade av andra än Länsstyrelsen Blekinge.

<i>Åtgärd</i>	<i>Finansiering</i>
Översyn och underhåll av betesmarksstängsel	Brukaren

9 Sammanfattning och prioritering av planerade skötselåtgärder

Tabell 4. Planerade skötselåtgärder.

Skötselåtgärd	Var	Vem	Prioritet*	När/frekvens
Röjning av träd	På <i>skogsbevuxen myr</i> (91D0) inom skötselområde 1	Naturvårdsförvaltare	1	Snarast, vid lämpliga markförhållanden
Röjning av gran	Skötselområde 1, 2, 5 och 6	Naturvårdsförvaltare	2	Vid behov
Frihuggning kring värdefulla ädellövträd eller föryngringsåtgärder.	Skötselområde 2	Naturvårdsförvaltare	2	Vid behov
Betesdrift	Skötselområde 5 samt eventuellt hela/delar av 2 och 4	Brukare	1	Årligen
Betesdrift och/eller slåtter	Skötselområde 6 och delområde 5b och 5c	Brukare alt naturvårdsförvaltare	1	Årligen
Lägga i högar eller ta bort äldre kvarliggande granavverkningsrester	Skötselområde 2	Naturvårdsförvaltare	2	Vid lämpligt tillfälle
Restaurering av dikad myrmark	Skötselområde 4	Naturvårdsförvaltare	1	Snarast
Omställning från granplantering till lövsump-, ädellöv- eller tallskog	Skötselområde 4	Naturvårdsförvaltare	1	Snarast. Rotpostköp gällande till 2012-12-02
Riktade röjningsinsatser kring värdefulla träd, buskar och kulturmiljöobjekt liksom röjningsinsatser mot igenväxningsvegetation och örnbräken.	Skötselområde 1, 5, 6 och 8	Naturvårdsförvaltare	2	Vid behov
Restaurering av ohävdad hagmark samt stängseluppsättning	Delområde 5a samt eventuellt skötselområde 6	Naturvårdsförvaltare	1	Snarast
Underhåll av källa	Skötselområde 6	Naturvårdsförvaltare	1	Vid behov
Istandsättning av parkeringsplats	Skötselområde 8	Naturvårdsförvaltare	1	Snarast
Uppsättande av hänvisningsskylt naturreservat	Vid vägen som leder in mot fastigheten	Naturvårdsförvaltare	1	Snarast
Uppsättande av informationstavlor	Se Karta 7 ” Skötselområden och friluftsanordningar, uppdaterad 2016”	Naturvårdsförvaltare	1	Snarast
Uppsättande av stängselpassager	Lämpliga platser längs hagmarksstängsel	Naturvårdsförvaltare	1	Snarast
Underhåll av friluftsanordningar	Se Karta 7 ” Skötselområden och friluftsanordningar, uppdaterad 2016”	Naturvårdsförvaltare	1	Vid behov
Dokumentation av skötselåtgärder	Hela naturreservatet	Naturvårdsförvaltaren	1	Efter utförda åtgärder
Uppföljning av bevarandemål	Hela naturreservatet	Länsstyrelsen	1	Enligt särskilt fastställd uppföljningsplan

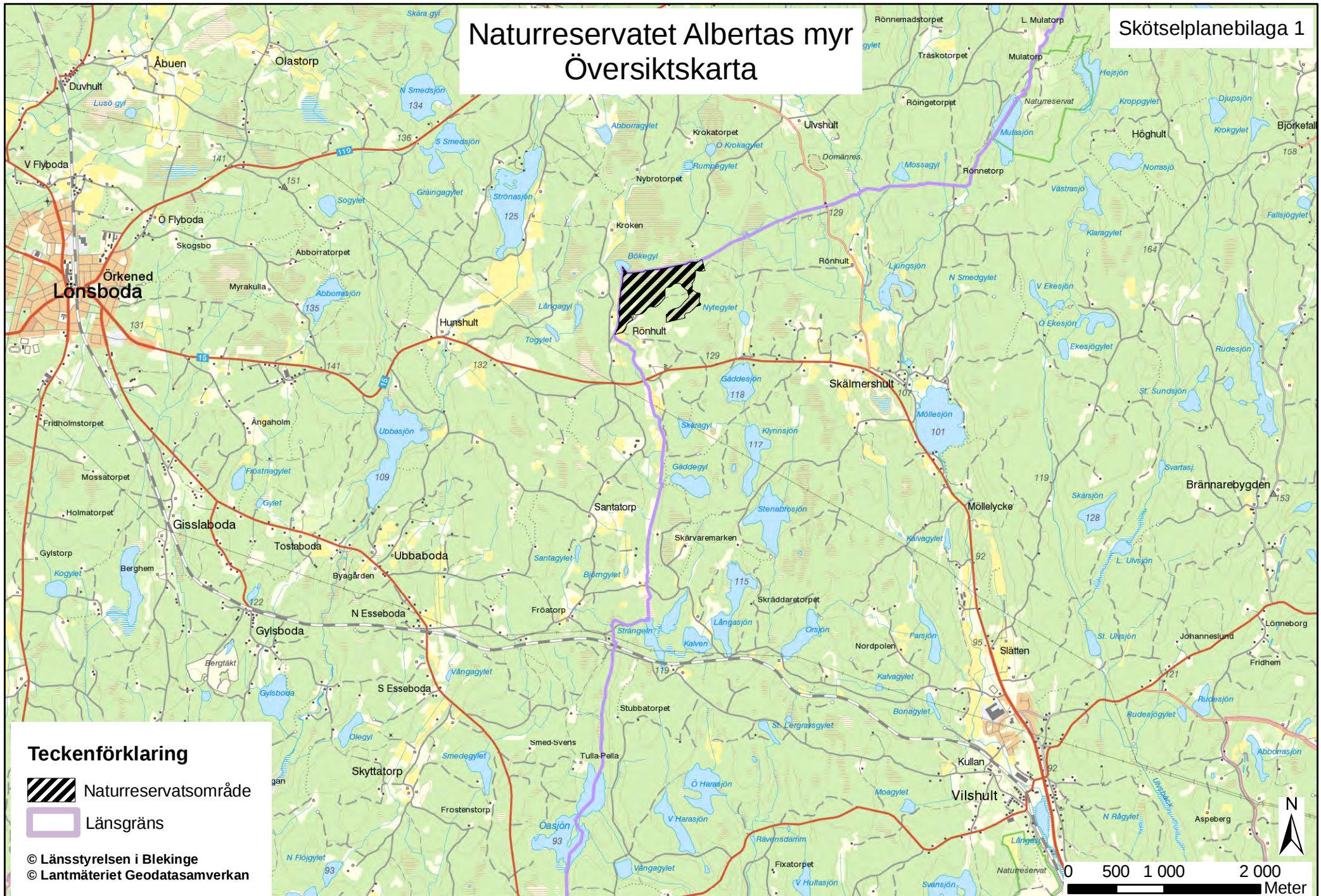
*Prioritet 1 till 3, varav 1 är högst

Naturreseptatet Albertas myr i Olofströms kommun har bildats i syfte att bevara, vårda och bitvis återställa en i huvudsak intakt, svagt sluttande myr med betydande översilning, som ingår i den nationella myrskyddsplanen. Syftet är också att bevara, vidareutveckla, vårda och bitvis återställa biologisk mångfald och värdefulla naturmiljöer, som öppna och trädbärande myrar, naturskogsartade lövsump-, ädellöv- och tallskogar samt öppna och trädbärande beteshävdade gräsmarker. Området ska hysa gynnsamma strukturer, funktioner och livsmiljöer för skyddsvärda arter knutna till såväl naturliga myrmarker och skogar som till beteshävd. Naturreseptatet ska vara tillgängligt och besöksvärt för allmänheten och inbjuda till rika natur- och kulturmiljöupplevelser, i ett område med dokumenterad markhistorik från slutet av 1600-talet och framåt.

En del i Länsstyrelsens verksamhet är att skydda värdefull natur genom att bilda naturreseptat och upprätta skötselplaner. Skötselplanen innehåller syftet med reseptatet, en beskrivning av naturförhållanden och markhistoria samt planerad markanvändning, mål och skötselåtgärder för området. Den innehåller även information om friluftsliv och turism, samt om hur en framtida uppföljning av området är tänkt att ske.

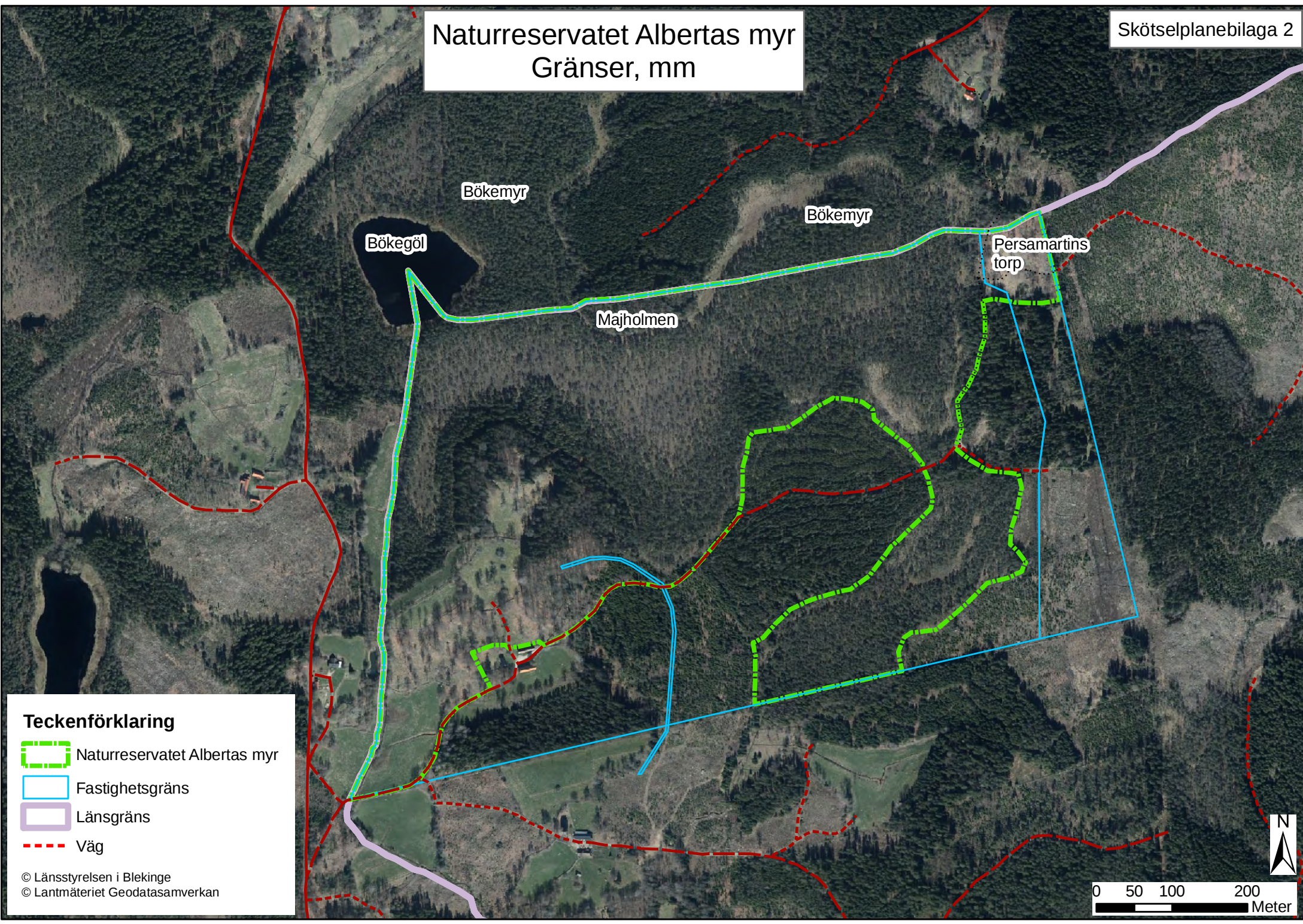
Naturreseptatet Albertas myr Översiktskarta

Skötselplanebilaga 1

Naturreservatet Albertas myr Gränser, mm

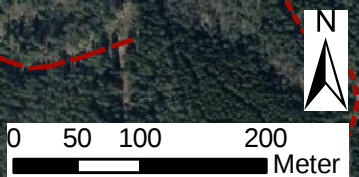
Skötselplanebilaga 2

Teckenförklaring

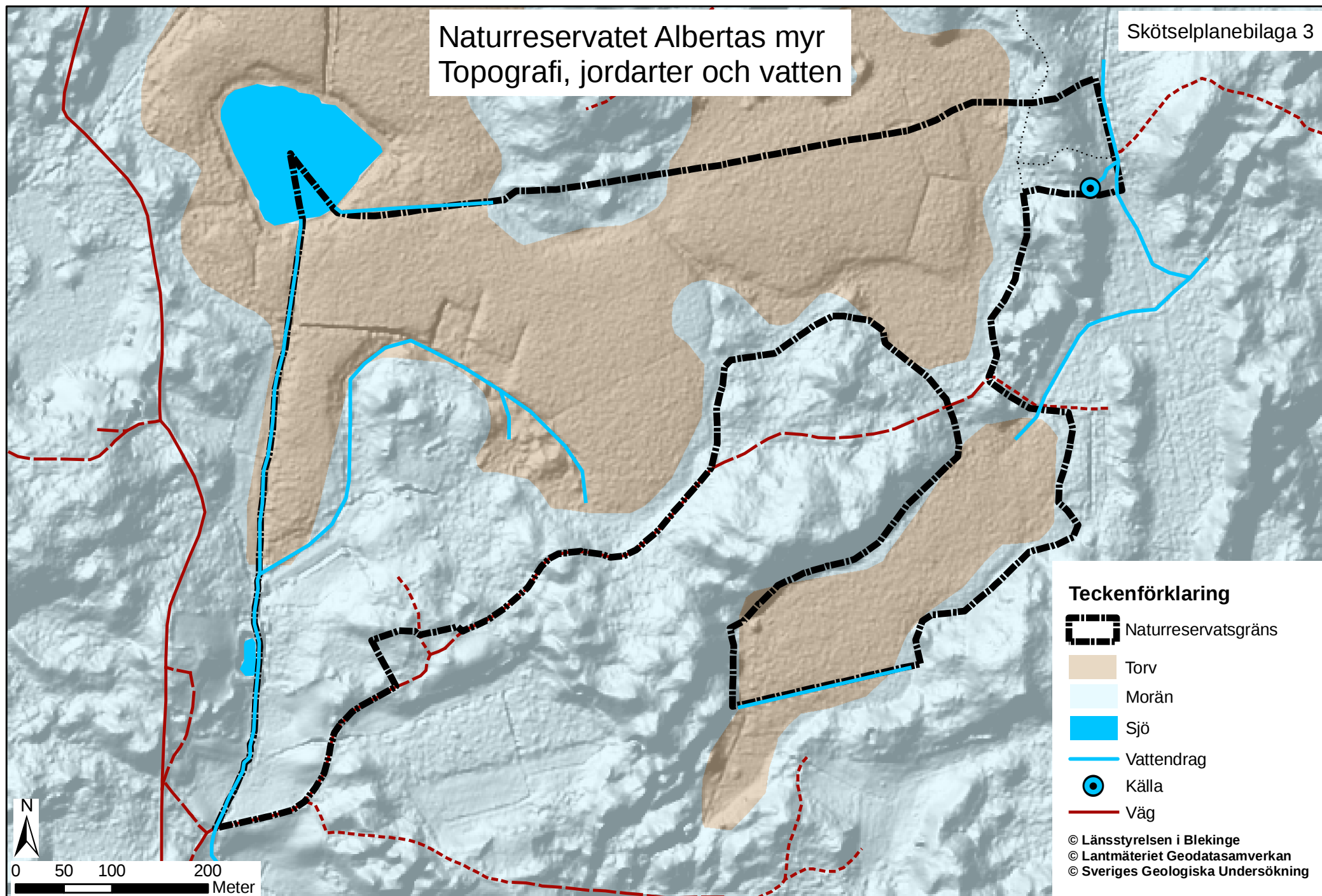
- Naturreservatet Albertas myr
- Fastighetsgräns
- Länsgräns
- Väg

© Länsstyrelsen i Blekinge
© Lantmäteriet Geodatasamverkan

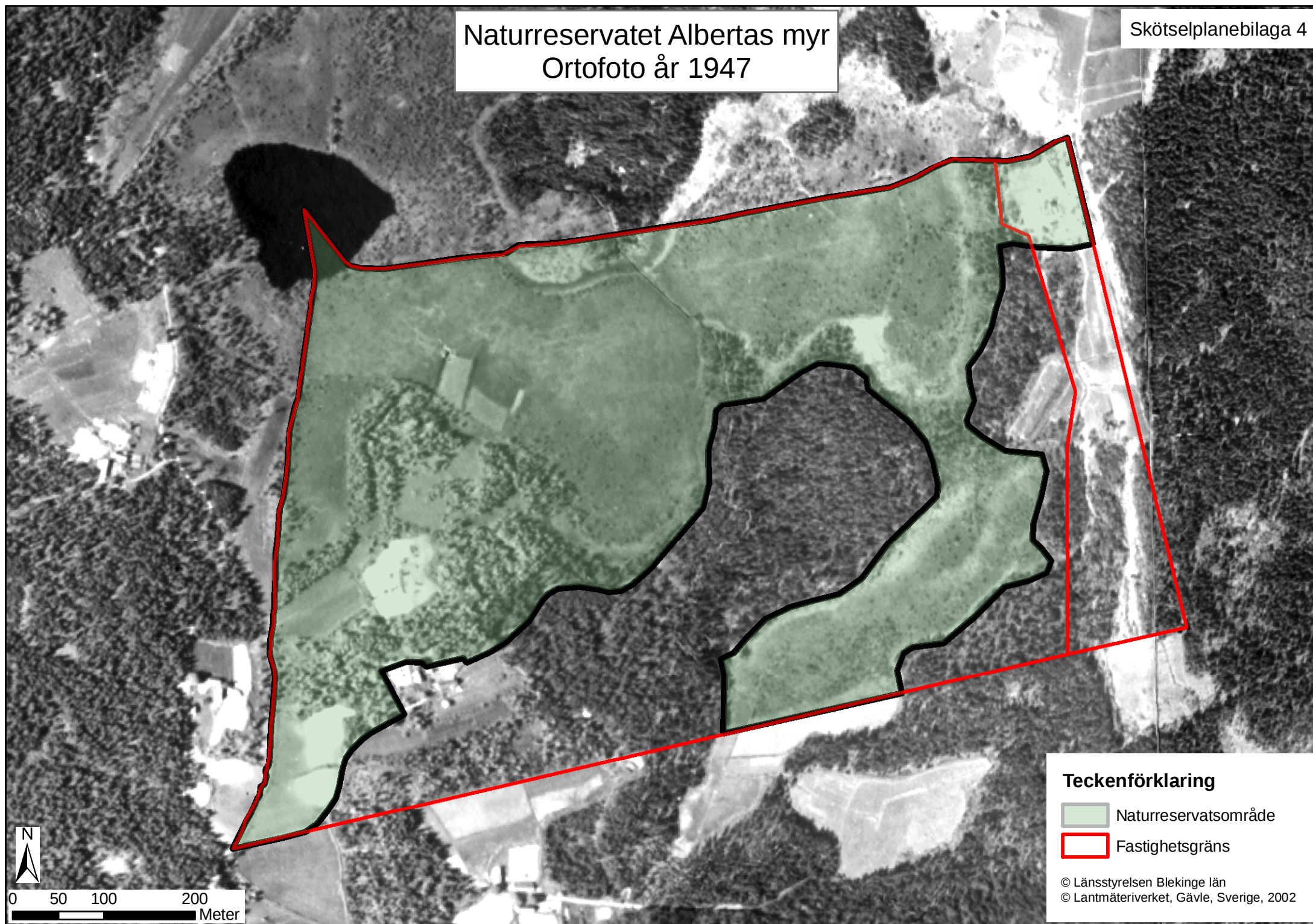
Naturreseptatet Albertas myr Topografi, jordarter och vatten

Skötselplanabilaga 3

Naturreseptatet Albertas myr
Ortofoto år 1947

Skötselplanebilaga 4

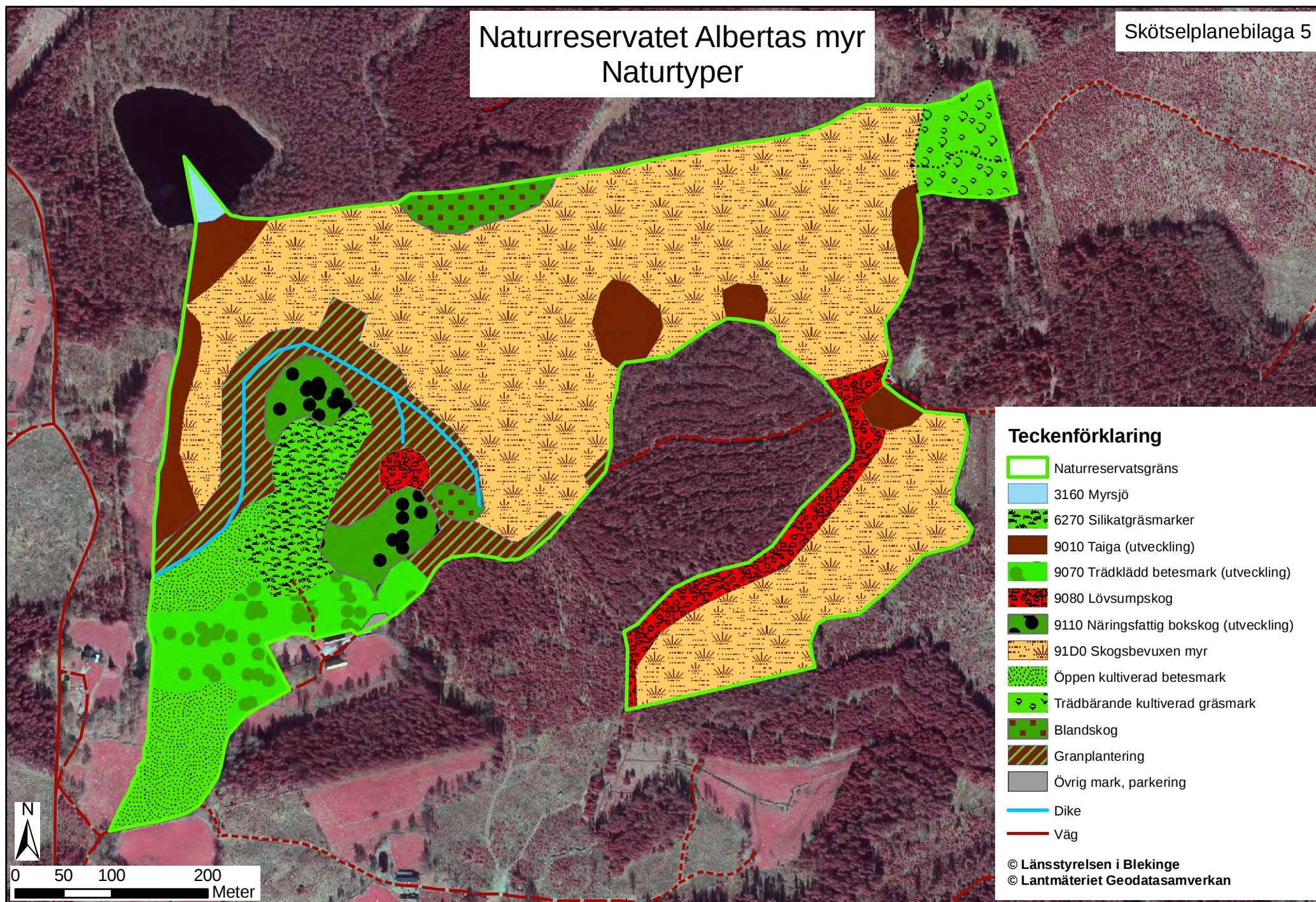
Teckenförklaring

- Naturreseptatsområde
- Fastighetsgräns

© Länsstyrelsen Blekinge län
© Lantmäteriverket, Gävle, Sverige, 2002

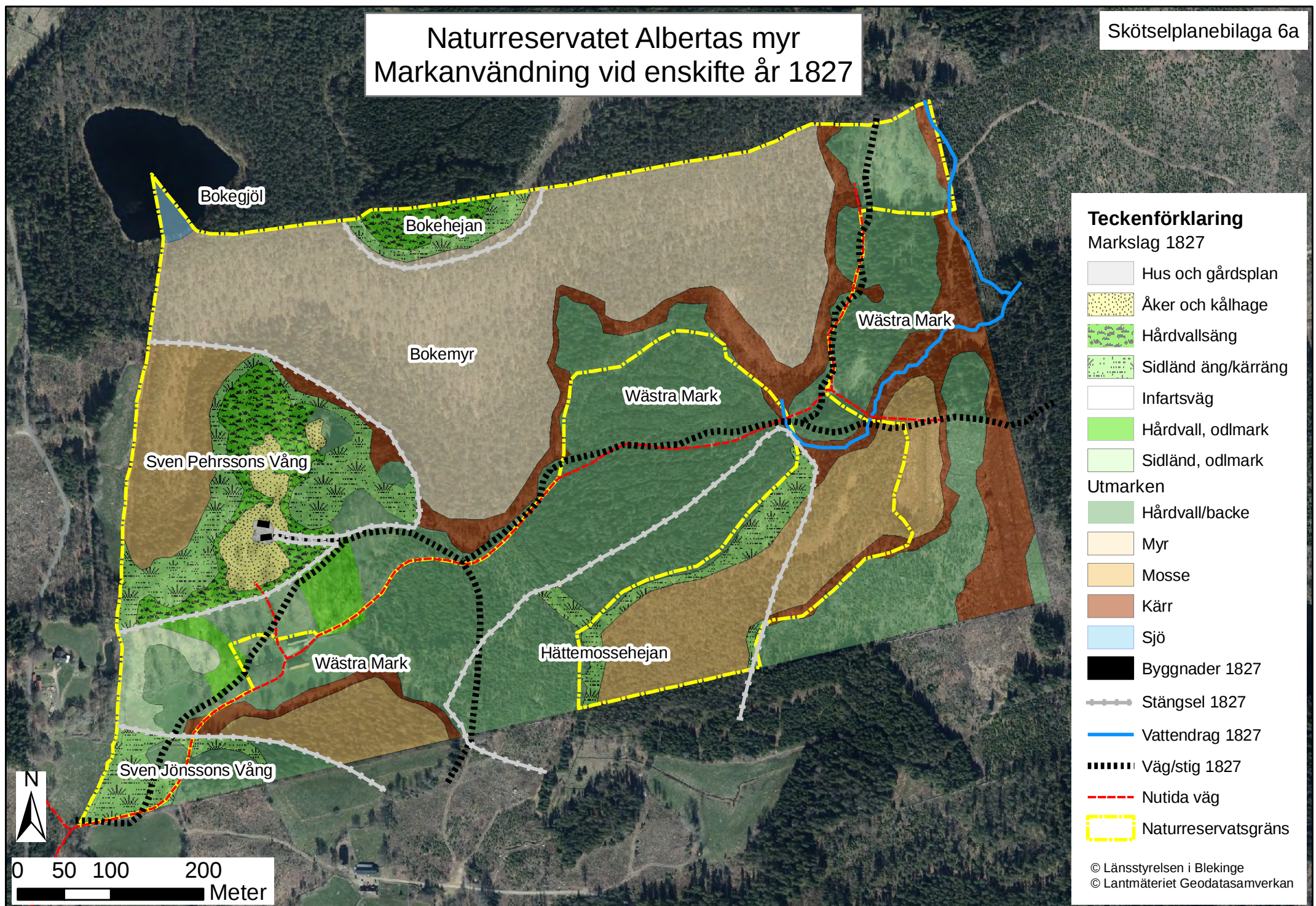
Naturreseptatet Albertas myr Naturtyper

Skötselplanebilaga 5

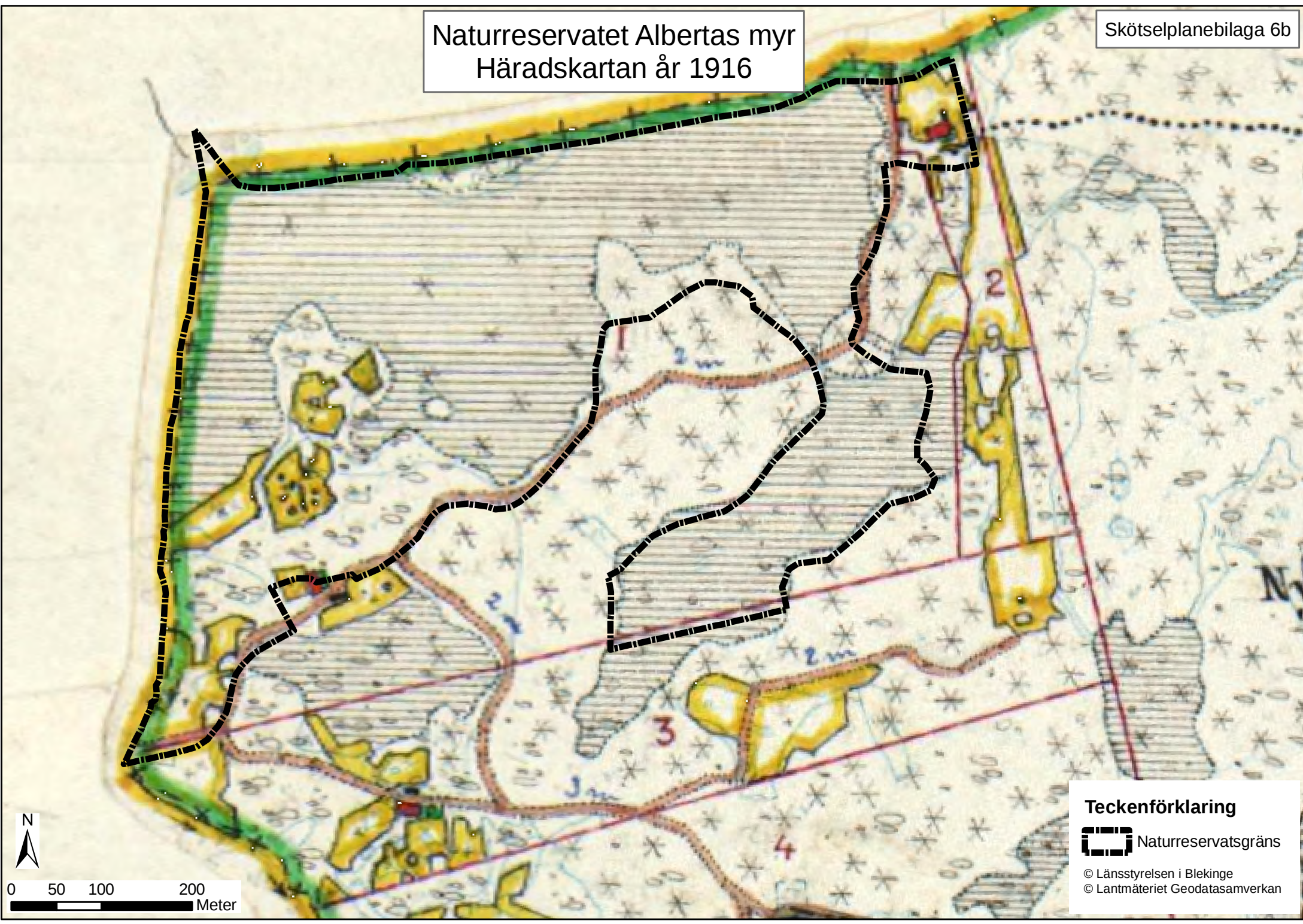
Naturreseptatet Albertas myr Markanvändning vid enskifte år 1827

Skötselplanebilaga 6a

Naturreseptatet Albertas myr
Häradskartan år 1916

Skötselplanebilaga 6b

Teckenförklaring

 Naturreservatsgräns

© Länsstyrelsen i Blekinge
© Lantmäteriet Geodatasamverkan

Naturreseptatet Albertas myr

Skötselområden och friluftsanordningar

Uppdaterad 2016

Skötselplanebilaga 7

